IX. évfolyam. 115. szám. Vasárnap, 1875. augusztus 15.

**Előfizetési dij:**
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 20.—
Félévre . . . . 10.—
Negyedévre. . . 5.—
Egy hóra . . . 1.80
Egy szám 8 krajczár.
**Hirdetési dij:** 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr. többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
**Nyilttér:** Öt hasábos sor 80 krajczár.

# Egyetértés és Magyar Ujság

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

**Szerkesztői iroda:**
Budapesten IV.
megyeháztér 9. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el,
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.

**Kiadó-Hivatal:**
Budapest, IV., Megyeháztér 9. sz.
*Vodiáner F.* nyomdájában

## Felhivás.

**Azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végével lejárt, — tisztelettel felkérjük előfizetésük mielőbb megujitására hogy a lap szétküldésében fenakadás ne történjék.**

**Előfizetési feltételek**
az
„EGYETÉRTÉS és MAGYAR UJSÁG“-ra.

| | |
|---|---|
| Juli—szeptember évnegyedre . | **5** frt. — kr. |
| Juli—szeptember félévre . . | **10** frt. — kr. |
| Egy hóra . . . . . . . | **1** frt. **80** kr. |

Az előfizetési pénzek s utalványok az **„Egyetértés és Magyar Ujság“** kiadóhivatalának Vodianer nyomda, megyeháztér 9. szám alatt küldendők.

## Elmélkedések a választások után.

Az augusztus hó 28-án megnyitandó országgyülésre nagy fontosságu feladatok megoldása vár. Nem is emlitve az előtérben lévő reformkérdéseket, az ausztriához viszonynak ujbóli meghatározása, a vám- és kereskedelmi szerződésnek megváltoztatása, az államháztartás egyensulyának helyreállitása: oly teendők, melyek történeti fontosságu hivatást képeznek. Valóban elmondhatjuk, hogy a „lenni vagy nem lenni“ kérdése leend a szőnyegen, s a haza hálája vagy annak átka fogja kisérni a jövő parlament munkáját!

Hogy ily körülmények között aggály fogja el a jövő kétes homályába tekintő honfi kebelét, az természetes, — valamint természetes az is, hogy ily komoly órákban megnyugtatást, tájékozást kiván a nemzet azoktól, kik a képviselői állás elnyerése után törekedve, a nemzet nagy bajainak orvoslására kérnek és fogadnak el megbizást.

Ha áll az, hogy mindannak, ki valamely fontosabb czél kivitelére vállalkozott, tisztában kell lennie önmagában a kivitel lehetősége és módozatai iránt, akkor még inkább igaznak kell lennie, hogy annak, ki mint képviselő egy egész nemzet sorsának intézésére vállalkozott, okvetlen ismernie kell az ország bajait, és becsületes meggyőződéssel kell birnia azon módozatokra nézve, melyek szerint mint képviselő e bajoknak orvoslására vállalkozik. A ki elfogadta a képviselői megbizást olykép is, hogy a politikai helyzetre nézve határozott meggyőződéssel nem birt, az még ha nem kereste volna is polgártársai bizodalmát, hazafiatlan, sőt lelkiismeretlen tettet követett el, mert egy ország sorsára kiható dolgokban oly valamire vállalkozott, minek megfelelni nem képes.

Figyelemmel kisérve az immár lezajlott választási mozgalmat, fel kelle tünnie, hogy a kormánypárt részéről fellépett képviselők, programmbeszédeikben és egyebütt szorgosan kerültek minden oly határozott nyilatkozatot, mely a fontosabb kérdésekre nézve Ariadne-fonalul szolgálandott volna a nemzetnek, s ha egyrészt bővében voltunk a fusió létrejöttét dicsőitő phrasisoknak, másrészt hasztalan vártunk eszmét, mely világitó oszlopként tünt volna föl a kibontakozás rögös pályáján.

Pedig számtalan volt a tárgy, mely fölött a nyilatkozás természetszerüleg alig volt elkerülhető. Igy csak egy-kettőt emlitve föl, a quota kérdése a programmbeszédek özönében egyátalán föl nem merült, holott e kérdés fölvetése a helyzet követelménye volt. Emlékünkben van még azon vita, mely a quota kérdésében 67-ben folyt, midőn a volt balközépnek az adóbevétel kulcsán alapitott 28 százaléknyi javaslata ellenében a Deák-párt hányad javaslata fogadtatott el csakis azért, mert tőle az ország vagyonosságának nagymérvü emelkedése váratott. Ime a tények az ellenkezőt hozták meg, a közvagyonosság tetemesen csökkent, és állandóvá lett költségvetésünkben a deficit. Ily helyzetben a quota arányának a jövő országgyülésen leendő leszállitása mulhatlanul szükségessé vált. És e fontos tárgyban a szabadelvü párt képviselői — egyáltalán nem nyilatkoztak az iránt, vajjon a jelenlegi arányt továbbra is föntartatni, vagy azt leszállittatni kivánják?

Igy csaknem minden képviselőjelölttől hallottuk azon átalános phrazist, hogy pénzügyi bajainkat orvosolnunk kell, de hogy miként, arra hasztalan keresünk a programmbeszédekben felvilágositást; mert ha találkozott is itt-ott egy Csengery vagy Wahrmann, a ki a nemzet áldozatkészségének igénybe vételére utalt, a jelöltek tulnyomó nagy része mélyen hallgatott ezen orvoslás módozatai felől. Pedig itt a nemzet már csak azért is várhatott felvilágositást, mert átalános a tudat, s az ellenzék is fennen hirdeté, hogy a deficzit összegéig még a netaláni megtakaritások leszámitásával sem emelhetők az adók, hogy ilykép ily uton sikeres rendezésről nem is lehet szó.

És igy vagyunk egyéb kérdésekben is! A **mostani szabadelvü párt nagy részben olyanokból alakult**, kik a népképviseletnek a virilis intézmény általi kiszoritását annakelőtte a demokratikus korszellem elleni merényletnek, s a választóknak választói joguktól való megfosztását veszélyes igazságtalanságnak hirdették, — és ezek mindamellett egy szóval sem nyilvánitották most, ha vajjon a népképviselet kiszoritását s a választási törvény pusztitásait bevégzett tények gyanánt elfogadni, vagy előbbi nyilatkozataikhoz képest megváltoztatni kivánják-e?

Midőn tehát tudjuk, hogy már a megbizatási viszony természete igényli azt, hogy a képviselőjelölt nyilatkozzék a fontosabb kérdések felett, — midőn tudjuk, hogy a választó nemzetnek méltányos és természetszerü követelése az, hogy tájékoztassék a jövőre nézve — valóban megfejthetlennek látszik ezen általános, mintegy előre megállapitott hallgatás, a melynek eredménye lett, hogy a nemzet ismét teljes tájékozatlanságban, bekötött szemekkel, ugyszólván egyedül Tisza multjának varázsa, s az általa hirdetett elvfentartás befolyása alatt választott képviselőket!

Miben keresendő ezen szokatlan jelenség indoka? Mi erre nézve csak két lehetőséget látunk! Vagy föl kell tennünk azt, hogy a nemzet ügyeinek intézésére vállalkozott szabadelvü párti képviselők magok sem látnak módot, mely ezen rendszer keretén belül kibontakozásra vezessen, s ezért nem nyujthatnak a nemzetnek sem tájékozást, — és ez esetben egy általok is lehetetlennek tartott rendszer támogatásának sysiphusi munkájára vállalkoztak, — vagy pedig azt kell föltennünk, és mi ezt tartjuk valószinünek, hogy miután a kormány ezen főkérdésekre nézve nem nyilatkoztatta ki politikáját, a párt képviselőjelöltjei nem akarták azt megelőzni e téren, nehogy nyilvánitott nézeteikkel később majd akaratlanul ellenzéki álláspontra kényszeritve legyenek.

És mi ebben nagy bajnak látjuk magvát, mert látjuk azt, hogy az uj parlament is oly elemekből alakul, melyek nem önmeggyőződésökből meritik müködésöknek irányát és indokát, hanem a hatalom s a pártvezérek kiadott jelszava után indulnak majd derüre-borura! Az ily elemekből alakult többség pedig, mely megkivánja a vezetést, természetszerüleg clique-uralomra vezet s a clique-uralom jelen körülményeink között annál sajnosabb lenne, mert a kormány többségével csekélyszámu ellenzék állván szemben, kétszeresen kivánatos, hogy a kormánypárt alkatelemei ne rendeljék feltétlenül alá, hanem ellenkezőleg, öntudatosan érvényesitsék nézeteik függetlenségét.

A nemzetnek, mely az elvföntartás hirdetése által tévutra vezetve a közösügyi rendszer folytatásához a szabadelvü pártnak kellő tájékoztatás nélkül, ugy szólván feltétlenül, uj és nagy többséget adott, kétszeres kötelessége ellenőrizni e párt müködését, s érvényesiteni törvényhozási ősjogát, mihelyt e párt müködésében többé megnyugvást nem talál, — a nemzet ebbeli kötelességéről majd jövő alkalommal.

Ifj. Simonyi János.

A Bécsben tartandó **minisztertanácsra** a kormány tagjai közül Wenckheim Béla br., Tisza Kálmán, Széll Kálmán és Trefort Ágost miniszterek utaznak fel vasárnap este. A minisztertanács hétfőn fog tartatni.

A belügyminiszteriumban, mint a „Hon“ értesül, a **közigazgatás nagy reformja** munkában van. E reform sulypontja a megye, de épen azért ezzel több oly kérdés kapcsolatban áll (házi pénztár, kikerekités), a melyek megoldása is munkában van ugyan, de csak az első stádiumban. Igy például a kikerekités kérdése, mely különben nem lesz oly nagymérvü, mint régebben tervezve volt, inkább csak Erdélyre nézve haladt előre. A megállapodásoknál a közélet egyéb ágai szerint való felosztásokra is tekintet van, a mit mutat az, hogy a biróságok uj feloszlatása is kombinative történt e munkálatokkal.

A napokban egy consortium, mint a „K. N.“ értesül, terjedelmes tervet nyujtott be a pénzügyminiszterhez az iránt, hogy miként lehetne a **keleti vasut ügyét** tisztába hozni azon nagyszabásu reformmal karöltve, hogy az állam az összes magyar vasutakat átvenné.

A naszódvidéki erdők ügyének legombolyitásával a „K. N.“ szerint egy vegyes bizottság fog megbizatni, melybe a belügyminiszter részéről Markus Sándor min. titkár neveztetett ki.

Pestről irják a bécsi „Presse“-nek: a **Perczel-krizis** szerencsésen el van háritva, azonban ennek is megvan a maga története. Köztudomás szerint Perczel igazságügyminiszter is kelletlenül, hosszas habozás és csak azon kikötés mellett vállalta el az igazságügyi tárczát, hogy azt a legelső kedvező alkalommal letehesse. — Csakhamar aztán oly körülmények állottak be, melyek megbánatták vele, hogy e tárczát elvállalta. Az első kellemetlen dolog volt reá nézve legfőbb törvényszékünk oppositiója, a törvényszékek számának leszállitása ellenében. Csakhamar erre ismét összeütközés merült fel a legfőbb törvényszék alelnökével. A fama tudni akarja, hogy erre az alelnök fiának ki nem nevezése fővárosi közjegyzővé szolgáltatta az alkalmat. E pillanattól kezdve aztán oly villongás állott be igazságszolgáltatásunk elsőrangu kitünőségei között, hogy Perczel indittatva érezte magát lemondási szándékát tudatni kollegáival. A lemondás azonban el nem fogadtatott és pedig főkép azért, mert utódját illetőleg zavarban voltak. — Tisza Kálmán örömest ültetett volna helyébe egy volt balközépit, ez ellen azonban baljóslatu morgás támadt a volt deákista sajtóban; a volt deákisták közül azonban Pauler volt az egyetlen jelölt, kit Tisza határozottan visszautasitott. Igy aztán Perczel megmaradt, főleg miután a judex curiae-val szemben felmerült nehézségek kiegyenlittettek, Perczel ugyanis megküldötte Majláthnak jóváhagyás végett az eltörlendő 43 törvényszék névjegyzékét s Majláth kitörölt ebből 31 törvényszéket s másokat tett a kitörlöttek helyére, emellett azon javaslatot tette, hogy a feloszlatás akként eszközöltessék, hogy az idén 20, a jövő évben 10 és az 1877. évben a többi 13 törvényszék oszlattassék fel. E javaslathoz aztán hivatalban maradását is hozzá kötötte. — Perczel kénytelen volt engedni s igy meglett végre a jó egyezség. Ekkor azonban ismét Fábry alelnök nyujtotta be hallomás szerint lemondását.

A belügyminiszter értesités és kézhezjuttatás végett megküldötte a fővárosnak a **földhitelintézet** módositott alapszabályait. Az alapszabályok közül a belügyminiszterium csakis a 23. §-t kifogásolja, mely az 1867. XVI. törvényczikkel nincs kellő összhangzásban. Ugyanis e törvényczikk a hitelintézetek müködésének más állam területére való kiterjesztését az illető kormány beleegyezéséhez kötvén, a fenebbi szakasz azon szövege, mely szerint „a társulat a magyar-osztrák monarchia területére terjed ki“ olyformán volna módositandó, hogy: „a müködésnek a birodalmi tanácsban képviselt országokra és királyságokra való kiterjesztését a társulat magának fentartja és az erre szükséges engedély a cs. kir. kormánytól megszerzendő.“

A belügyér és pénzügyminiszter legközelebb körrendeletet intéznek hir szerint alattasaikhoz, melyben azok, kiknek fizetéseik biról foglalás alatt vannak, felszólitatnak, hogy illetményeiket záros határidő alatt a foglalás alól oldják fel, mert ellenkező esetben állomásaikról el fognak mozdittatni.

A lapokban fölmerült hirekkel szemben irja a „Hon“, hogy a **pósta- és távirdaegyesités** alkalmából nem lesz tömeges hivatalnok-elbocsátás. Igaz ugyan — ugymond — hogy a kereskedelmi miniszterium kebelében több (és pedig nem alsóbb rendü) állás beszüntetése el van határozva és ezzel már a jövő évi budgetben tetemes megtakaritás lesz elérve, de az exposituráknál az egyesités és megtakaritás egészen elvi alapon indul meg és nem rohamos, tömeges elbocsátással éretik el. Ki lőn ugyanis mondva a kisebb állomásokon a posta- és távirdahivatal egyesitése. Ennek az elvnek keresztülvitele, a postamesteri szerződések lejártától, lakások felmondásától, a két hivatalt személyében vagy legalább családjában egyesitni tudó alkalmas emberek találásától függ. Mindez napirenden van és ugyszólván mindennap beálló eshetőség és igy fokozatosan fog az haladni, de tömeges elbocsátással összekötve nincs. Noha egy-két év alatt nagy eredmény éretik el.

## A hazai pénzintézetek egyesülése.

A vidéki pénzintézetek bizottságának elnöke, Ábray Károly ur, eme felhivást intézi az összes hazai pénzintézetek igazgatóihoz:

Igen tisztelt igazgatóság! Méltóztatott bizonyára az igen tisztelt igazgatóság személyes értesülés, avagy lapok utján tudomást venni mult 1874-dik év november hó 22-dikén a fővárosban Budapesten megtartott hazai pénzintézetek congressusának azon határozatáról, mely szerint kimondatott és pedig a congressus tagjainak nagy lelkesedése mellett, hogy:

I. Egy nemzeti jegybank állittassék föl, felhivatván a hazai pénzintézetek t. igazgatóságai az iránti nyilatkozatra, ha vajjon az igazgatásuk alatti pénzintézet hajlandó lenne e tőkéjének egy részét ily hazafias és hasznos terv foganatositására fölajánlani.

II. Hivassanak föl a hazai pénzintézetek szövetségbe lépni, mely szövetség a pénzintézetek anyagi és szellemi érdekeit képviselje, támogassa, valamint a hazai általános pénzhitelt s nemzet gazdászati ügyeket testületileg fejleszsze, s e czélból évenként gyülést tartván, teljes erőből igyekezzék oda hatni, hogy a nemzetgazdászati ügyek fejlesztessenek, egyszersmind a szövetkezett pénzintézetek fölvirágzása előmozdittassék.

Mindkét terv foganatositására egy nagy bizottság neveztetett ki, mely munkálatát a congressus után a fővárosban azonnal megkezdvén, alantirottat, mint e bizottság elnökét utasitotta, hogy a hazai összes pénzintézeteket kérjem föl: a) Méltóztassanak egy ezüst alappal biró nemzeti jegybank fölállitására alaptőkéik egy bizonyos összegét fölajánlani. b) Méltóztassanak nyilatkozni az iránt, hogy a hazai pénzintézetek szövetségébe, a fölhiváshoz mellékelt elvi megállapodás föltételei alatt, illetőleg a közzétett, de később a szövetkezett intézetek által módositható alapszabályok értelmében hajlandók-e belépni? Ily tartalmu felhivást két izben intéztem minden hazai pénzintézet t. igazgatóságához, és pedig mult 1874-ik év deczember hó 29. és f. 1875-ik év február hó 4-én.

Az anyagi érdekek nagy tényezők ugy magánosak mint népek életében; a szomszéd osztrák tartományokban bekövetkezett óriási pénzválság hullámárjai annyira elhatottak mi hozzánk is, s megrenditék anyagi jólétük alapjait, hogy a congressus által kinevezett bizottság bizton számitott, miszerint egy fölállitandó nemzeti jegybank ügyben, mely ezen bajban egyedüli mentőszerül jeleztetett: minden pénzintézet legbuzgóbb s tevékeny munkásságot fog kifejteni, akkor, midőn az ezen áldozat által fölállitandó jegybank, mig egyrészről minden ajánlat tevő pénzintézet részére nyitott hitellel bőven jutalmazza áldozatkészségét, másrészről az elért czél folytán eszközölhetett hasznos beruházások által emeltetik a földmivelés, nagyobb lendületet nyer az ipar, uj források és csatornák nyilnak a pangó, s csaknem elhalt kereskedelem részére, uj vállalatok, hasznos beruházások és tőkék keletkeznek, s mindezek által az általános vagyonosság, s ennek alapján a szellemi jólét is emelkedik hazánkban.

A congressus által kinevezett bizottság nagy része azon nézetben volt, hogy a hazai pénzintézetek ezen, és e helyen s ily szük keretben elő nem számolható több fontos indokokat is tekintetbe véve, bizonyára nem fognak késni áldozataikat meghozni a nemzeti közvélemény által óhajtott jegybank valósitásához.

A pénzintézetektől beérkezett nyilatkozatok azonban épen nem látszottak kifolyásai lenni azon egyhangu és nagymérvü lelkesedésnek, melylyel a fönn is emlitett novemberi congressus, különösen a nemzeti jegybank eszméjét fölkarolta, akkor, midőn kimondotta, hogy ezen nemzeti jegybank kivitele hazánk jövő anyagi jobb létének alapját képezi.

És habár nem jelentékeny számu pénzintézetek erejökhöz mérten tetemes áldozatokat igénylő ajánlatokat is tettek e czélra, mindezeazonban távolról sem valának elegendők a munkálat megkezdésére; valamint a szövetség alakitására sem jelentkeztek az intézetek oly nagy számmal, mely megkivántatik arra nézve, hogy e szövetségnek tekintélye is legyen, hogy ez szavát döntőleg vethesse a hazai pénzügyek fölött folytatott tanácskozások mérlegébe.

Nem lehet czélom az eredmény indokait tapasztalati, vagy lélektani szempontból mérlegelni: tulhaladná ez hivatásomat; a pénzintézetek nagy többsége határozott az általa fölállittatni óhajtott nemzeti jegybank sorsa fölött; s határozatának eredményei rá hárulnak vissza.

A beérkezett ajánlatok után azonban szükségesnek láttam a már többször emlitett bizottságot f. évi márczius 21-re Budapestre összehivni, előterjesztvén ennek a jegybank ügyben elért eredményt, valamint az általam vett pénzösszegekről fölmutatott okmányokkal igazolt számadást is.

A bizottság tekintve a körülményeket s a változott politikai viszonyokat, tekintve a haza összes polgárainak legnagyobb részétől nagy lelkesedéssel fogadott szabadelvü pártból alakult m. kir. miniszterium azon programmját, mely egy önálló nemzeti jegybank fölállitását első helyen tüzte ki feladatául: a hazai lapokban legujabban (nem általunk) közzétett folyamodványt intézte a m. kir. n. m. pénzügyminiszter urhoz, mely szerint a hazai pénzintézetek kezdeményezésével létesitendő jegybank megalakitásának ügye az által, hogy a bankkérdésnek első sorban való megoldását a magyar kormány is fölvette programmjába, háttérbe szorulván: a közhangulat ezen nagy fontosságu ügy rendezését oly értelemben, hogy azzal a magyar hitelérdekek kellő kielégitést találjanak, első sorban a n. m. pénzügyminiszteriumtól, tekintve a m. kir. kormánytól várja, kérvén a n. m. pénzügyminiszter urat, miszerint akkor, midőn a bankügy tárgyalás és elintézés alá kerül: méltóztassék a megoldás kérdésénél nagybecsü figyelmet arra is kiterjeszteni, hogy a bankügy jövő berendezésénél, a vidéki jogosult hiteligény a földmivelés ipar és kereskedelmi pénzszükséglet, az őt megillető kielégitésben és méltánylatban részesüljön, s megszünjék azon sulyos helyzet, mely nem a bankkérdés rendezetlensége folytán, de az által is nehezedik közforgalmunkra, hogy a meglevő bankleszámitolás is nincsen a viszonyokhoz és hazánk helyi forgalmi szükségéhez arányositva; kérvén egyszersmind a n. m. pénzügyminiszter urat, miszerint a font kiemelt érdekek megóvása szempontjából, a vidéki pénzintezeteknek eddigi tapasztalataikból meritett vélemény nyilvánitásaikat is, annak idején, meghallgatni méltóztassék.

S ezzel a congressus által kinevezett bizottság bevégezte kötelességét, és ha van valami, mi e bizottságnak munkálata csekély eredményéért vigaszt nyujthat: ez azon meggyőződés, hogy feladatát, melyet a congressus reá bizott, hiven teljesitette.

Most azonban, midőn köztudomás szerint, a bankügy mikénti megoldása az országgyülés képviselőháza előtt első helyen föl fog merülni, égető szükség, hogy a vidéki pénzintézetek is, melyek a jegybank fölállitását ugy magokra, mint az egész hazára nézve életkérdésnek jelzették: emeljék föl szavukat, tárják föl tapasztalataikat, mondják el véleményeiket nyiltan és férfiasan; a midőn, legyen bármi a eredmény, a felelősség terhét elviselhetőbbé teszi, ha ugy a kiindulási pont, melynek helyes választásától a czél elérése függ, mint az eszközök iránti nézetét előterjesztette; **ezt követeli a pénzintézetektől, nemcsak önérdekök, de a haza jövője.**

Hogy azonban a hazai pénzintézetek szavukat az őket megillető sulylyal vethessék a tanácskozmányok mérlegébe, hogy önsorsukról üdvösen intézkedhessenek, szükség, hogy a tervezett szövetség: a pénzintézetek egylete létesüljön; ha a hazai pénzintézetek tekintélyes száma lép be a szövetségbe, szava nem elhangzó üres szó, de döntő leend a közvélemény, sőt a törvényhozás előtt is!

Ezért, a f. é. márczius hó 21-én Budapesten tartott bizottsági ülés határozata folytán, még egyszer s ismételtetni fölkérem a t. Igazgatóságot, méltóztassék az általam különösen hangsulyozottakat az igazgatása alatti intézet választmányához sürgősen beterjeszteni, oda hatván egyszersmind, hogy a vezetése alatti t. Intézet a hazai pénzintézetek szövetségébe belépjen; erről i nyilatkozatát hozzám, f. hó utolsó napjáig aug. 31-ikig eljuttatván, mely után nem fogok késlekedni a hazai pénzintézetek egyletének alakuló közgyülését szeptember hó első felében összehivni.

Hogy a pénzintézetek egylete nem üres szó, nem czél nélküli terv, tanusitja azon körülmény, hogy a hazai pénzintézetek közül sok régi és tekintélyes intézet, de sőt a fővárosi nagy pénzintézetek egyike is késznek nyilatkozott az egyletbe belépni. Ezt kérem én is, a bizottság nevében a t. Igazgatóságtól.

Tájékozásul megjegyzem, hogy e kérelem minden hazai pénzintézethez, azokhoz is, kik az egyletbe belépés iránt már ez ideig igenlőleg vagy tagadólag nyilatkoztak megküldetett.

Van még egy kérelmem a pénzintézetek egy részéhez. Midőn mult évben az aug. hó 22, s folytatva tartott vidéki pénzintézetek értekezlete egy 12 tagu bizottságot a végett nevezett ki, hogy oly közegről gondoskodjék, mely a megszüntetendő hitelsegély egylet helyét pótolja, kimondotta egyszersmind, hogy ezen bizottság költségei a vidéki pénzintézetek által fedeztessenek.

A pénzintézetek beküldöttek hozzám 1608 frtot, mely azonban nem levén elegendő a fölmerült sok oldalu kiadások fedezésére, tisztelettel fölkérem különösen azon pénzintézetek t. Igazgatóságait, kik a mi kezdeményezésünk és közbenjárásunk által az osztrák nemzeti banktól nyert négy millió dotáczió folytán, a hazai első takarékpénztárnál váltóikat leszámitoltatják; **s kik a kért 12 o. é. frtot ez ideig hozzám be nem küldötték**, hogy ez összeget a még fönn levő költségek fedezésére, mint a többi pénzintézetek ezt tették, posta fordultával nevem alatt czimezve hozzám eljuttatni sziveskedjenek; megvárván az ezen ügyben eljárt bizottság t. tagjai, hogy méltányos kiadásaik, azoktól, kik az előnyös hitelben részesülnek: megtérittessenek.

Igen tisztelt Igazgatóság! nem egyedül saját érdekünk, de hazánk anyagi válságos körülményei is sürgősen hivnak bennünket a tömörülésre, egyesülésre, s közbajainkban együttes összhangzó müködésre. A földmivelés, hazánk ezen tápláló emlője mindenütt adóssággal terhelve, kifosztva, csaknem tönkre téve küzd, nyomoruságának örvénygyürüjébe ragadván az ipart és kereskedelmet is; a hazai pénzintézeteknek, melyek a közönség betéteiből és kamataiból élnek, erkölcsi kötelességök megtenni a hitel fejlesztése, a közgazdászat, a nemzeti vagyonosodás érdekében mindazt, mit ezekre vonatkozólag üdvösnek, czélravezetőnek látnak, egyesülvén egymással e végett. . . . Egység ad erőt, az erő tekintélyt és sulyt szavainknak!

Régi mondás: hogy nemzetünk jellemében bizonyos közönyösség fekszik anyagi érdekei iránt; szabad legyen remélnem, hogy a t. Igazgatóság átlátva anyagi érdekeink előmozditásának szükségességét, méltóztatik teljes erejéből oda hatni, hogy ezen dermesztő tétlenségből kibontakozva, egyesült erővel lépjünk egymással szövetségre, anyagi jólétünk, s ezzel együtt nemzeti vagyonosodásunk emelésére; anyagi biztos jólét eszközölvén szellemi fokozatos fejlődésünket is, s tevén bennünket függetlenekké és valódi szabadokká. . . . Ezért ismételve kérem a Congressus által kinevezett bizottság nevében a t. Igazgatóság nyilatkozatát a hazai pénzintézetek egyletébe belépés iránt.

Ki ezek után az általam jelzett fontos, s messze jövőkre kiható nagy horderejü ügyekre nézve a t. Igazgatóság tapasztalt ügyszeretetét, buzgalmát, és hathatós támogatását kérve, állandó tisztelettel vagyok,

H.-M.-Vásárhely, 1875. augusztus 7-én.

Ábray Károly,
bizottsági elnök.

## Karczolatok a bácskai követválasztásokról.

**N.-Miletics**, augusztus 12.

Nem vizsgáljuk: mi az oka, hogy Bácsmegye az országgyülési követválasztásokkal ezelőtt is, most is, az utolsók közé esett? Tény azonban, hogy ezen elkésés következtében itt kerestek és találtak is — menhelyet, refugiumot azok is, kik más megyékben megbuktak!

Igy lőn az 1872-dik évi választáskor, Szemzőék nagylelküségéből, megmentve Somssich Pál; igy kisérlé meg szerencséjét most is, Tóth Vilmos — vörösfényes szakállával, valamint gróf Apponyi Albert és gróf Radáy Gedeon e megye különböző kerületében.

Ugy látszik, hogy Bácsországban kevés a független s értelmes választó! A közönség engedi magát egy-két hivatlan család, egy-két teli erszényü, de üresfejü kolompos által pórázon vezettetni s domináltatni! Hogyan? a vagyonos, hires Bácsország ne tudna saját lábán járni, saját fejével gondolkozni és inkább követi vakon a világtalant? Meddig? Quousque? Ha ez igy van itt: mi történhetik a szegényebb megyékben? Valóban kétségbe kell esnünk a haza jelene s jövője fölött!

Bácsmegye a Deákpárt szerencsétlen születése alkalmával határozottan s kiválóan — ellenzéki állást foglalt el; és csak, midőn többnyire a hatalommal tartó nagybirtokosok egy része s a már jobb s biztosb létre ment fetter Aigler, idősb Szemző János a maga uszályhordáraival, a megalakult s lábra kapott jobboldali hatalom árnyékában, sötét árnyékában kezdtek annak képzelt forradalomtól való félelmükben hódolni s hóditani, midőn sikerült a főispáni székre — ismét Szemzőék sugallatából, az az előtt tulságig vitt szabadelvüségéről ismert, de későbben egész a talányig megpuhult s megváltozott Mártonffy Károly népszerü ügyvédet beültetni: csak akkor mutatkozék az ellenzék tömött soraiban — visszavonás, közönbösség és élettelenség, mely ime maig is tart, s melyet a hirhedt szabadelvüség bizonytalan szinü, tarkabarka zászlaja sem vala képes megszüntetni.

Be kell vallanunk, hogy nincs e megyében kellő politikai s erkölcsi önérzet! A néhai ellenzék mondva csinált ügyetlen vezérek közt, az uj kiadásu szabadelvüség feketesárga bélü köpenyébe bujt jobboldal foszlányos mezével eltakartatván, vagy inkább magát eltakartatni engedvén: annak pókhálós szövethasadékain hiába iparkodik a fejét kidugni, bele akad az, s torkon rekedt hangja nem hallik, nem hangozhatik el a — Bácskaságban. A saját bünének tengerében fuldokló, de a szabadelvüség rögtönzött Tiszaladikjára eszélyesen menekvő s a kormányrudat itt is elragadó Deákpárt tudott uj, szorult helyzetében is — őrt állani s saját hiveit előtérbe tolni.

Igazolja ezt a tegnap augusztus 11-én megyeszerte megejtett követválasztások lefolyása is. — Mondanunk sem kell, hogy egy-két más pogány hitvallásun kivül, a jelöltek és megválasztott követek nagyobb részben, telivér — szabadelvüeknek vallják magukat, kiknek neveit már felvitte a távsürgöny, azonban bátrak leszünk itt egy kis fényképészeti megvilágitással még is — szolgálni.

Szabadelvü első sorban a rigyiczai választó kerületben 405 szótöbbséggel látatlanul — ab invisis — ifjabb Szemző János et Comp. kegyelméből — követté lett Tóth Vilmos, a mostani vármegyék — teremtője. Ő és ifjabb Latinovics János, a gazdag Latinovics János fia közt folyt a tusa; de győzött — Szemző! Ismét beteljesedett tehát ennek egy izben kérkedve kimondott szava: hogy ha — csizmámat teszem ki, azt is megválasztatom — követnek! Szép tőle; a ki plundrája van! Valóban sajnálnunk kell, hogy a bécsi Theresiánumban nevekedett nagyreményü ifju Latinovics János elbukott.

Nem kevésbé szabadelvü — a kernyajai választó kerületben 164 szótöbbséggel győzelemre jutott arany sarkantyus vitéz Vojnits Jakab; csak hogy — mint mondják — nem tudta elmondani programmbeszédét. E helyett azonban a Vojnits család nagyja és apraja, élén a jó, s jól tarrokozó Barna bácsival, volt hallgató követtel, bőven szórá a nyomós érveket — a hordókból és erszényekből!

Csávolszky Laj

és megbuktatá a szinte magáról valahára szint valló szabadelvü Pál Antalt. No de se baj: vigasztalja magát Pál Antal azzal, hogy könnyebb — vadászni, mint a Vojnitsok ellen a képviselői pályát, elnyerni. — E kerületben legnagyobb volt az izgatás s küzdelem; mert a rosz nyelvek szerint Pál Antal is akart követi uton a főispáni méltósághoz vagy más ághoz férni, Vojnits vagy inkább a család is aspirál arra a „minden áron" lett rokonkövet személyében. Egy kis kortes versezet is keringélt, melyből jónak találunk egy-két szakaszt ide irni:

Kossuth Lajos azt izeni,
A ki hazáját szereti,
A ki ugy szereti mint ő,
Az legyen a képviselő.
Éljen a haza!

Egy istenünk egy életünk.
Pál Antal a mi követünk,
Megnyitja beszédes száját
Boldogitja szép hazáját
Éljen a haza!

Senki fia nem kell nekünk
Pál Antal a mi követünk
Szive minden dobbanása
A hazának egy áldása
Éljen a haza!

Senki fia! Ebben sokan megilletődve czélzást sáttak az ellenjelölt utóesküvővel törvényesitett hzületésére s tán ez az egyik oka, hogy Pál Antal hivei elpártolván, meghiusitották neki és az őt felaasználni akaró „nagy szakállu" vezérének az utat a gradust ad parnassum. A két vetélytárs közt igy aligha székben nem marad a mostani pán, kinek, mint tisztes ösz agglegénynek alig van ugy is egyébb gyönge oldala, mint a bordájánál szolgáló tüzes szemü Cató — varázspapucsa. No de ezen anticipált frigyet mások is — fő és alantas állásban — kedvelvén s követvén, hajlandók vagyunk mi is a modern szabadelvüség egyik igéző követelményeül felróni s a bekövetkezendő polgári házasság népszerüsitésére s a hajlamok előkészitésére irányzott buzditó példának venni. Régi igazságmondás különben, hogy a ki az urnak akar kegyébe jutni, az csak forgolódjék a gazdasszony körül, ha mindjárt Katának is hivják: és czélt ér.

Az ó-kanizsai kerület megválasztá véletlenül követjeül Tóth József volt követ ellenében Zákó Sándor volt tengerészt. Nem tudjuk: vajjon a közügyek tengerén lesz-e képes észszel is sikra szállni a forgó zivatarral?

Az almási kerületben maradt a régi: ifju Rudics József Mende és Asboth ellen 190 szótöbbséggel. Lesz — ferbli!

Ó-Becsén legyőzte Trifunáczot az ismeretes rablóirtó gróf Ráday Gedeon 365 szótöbbséggel.

Tóvarisován meg lett választva Oltoványi ellenében Gromon Dezső 427 szótöbbséggel. Ő lelkestől testestől Tisza embere; kész vakon is követni őt.

Hódsághon, ha el nem késik vala, Apponyi leendett, de igy — Rónay István áldozár lett csak 11 szótöbbseggel. Győzött a pap a paposon, akarók mondani a conservativ Sennyey hivén.

Verbászon Kármán Lajos volt követ egyhangulag.

Apathinban a fürge kis Schmausz Endre egyedül léptetvén föl, közfelkiáltással választatott meg. Apathini Solokrepsz! az az ő a dolgozó törvénytudó követ.

Kulpinban Mudrony lesz a követ uj választáskor, mert tegnap vetélytársai Keményfi és Dimitrievics közt egyik sem nyert átalános szótöbbséget.

Végre Titelen a végsarokba szoritott Miletics Szvetozár még is megkapta a zsiviót 702 szótöbbséggel Nádaskay ellen.

Már ezelőtt választott Baja, Szabadka, Ujvidék és Zombor.

Baja küldi ismét a reservált puskaport el nem áruló — Tóth Kálmánt!

Zenta a királyi táblához kivánkozó királyi járásbirót Zákó Györgyöt választá. Uj erő.

Ujvidék Hirsch-chel mint jó katona s magyar hazafival dicsekszik.

Szabadka megerősitette a régieket Mukicsot és Vargát! Éljenek!

És Zombor?! Óh e város választottával kell egy kissé bővebben foglalkoznunk! Nem lesz érdektelen dolog.

Ott nem is alakult formaliter szabadelvü párt; hanem azért a feltolakodó vezetők Barthal József és Czedler János ügyvédek, amaz mint takarékpénztári igazgató, emez mint tüzoltó parancsnok elég tekintélylyel s érdekbefolyással birván, páni sugalmazás folytán kifőzték a taplót! Látva, hogy a többségben levő szerbek az omladinisták és mérsékeltebbek egymás közt komolyan összevesztek, külön-külön jelöltet állitottak fel s igy a kifejlett dacz után világos a bukás ezeknél: először is 13 próbás jobboldalit szemeltek ki Széchényi József törvényszéki elnök személyében; ezt is azt is akarták ugyan, de mindig még is jobbat kerestek. Végre Széchényi hosszu ostromlás után határozottan megtagadta a jelöltséget. Ez alatt ezt is azt is különféle ürügyek alatt ráfogván egyikre, hogy nem arra való, másikat, hogy felforgató s a szerbekhez szitó hajlammal bir: inpossibilissé iparkodának tenni azon hiedelemben, hogy Széchényi utoljára is engedni fog. Lőn aztán zavar, midőn Széchényi végkép lemondott; ekkor már jó lett volna akárki, csak ne legyen szerb! Megindult a hajtóvadászat; majd Szemző Gyula, majd Rátkai József orvostudor, majd Simonovics Elek járásbiró kináltatott meg s emlittetett fel; majd Koczik Pál, Barthal József, sőt Tóth Vilmos és Schvarcz Gyula is ajánltatott. Nem vállalkozott már ez után senki, sőt Koczik Pál értesülvén a mozgalom élén álló vezérkék ildomtalan cselszövényeiről, távollétében, mert fürdőben vala, levélben tiltotta meg a felléptetését! Végre a tüzoltók elháritották a bajt, s kivánságukra fellépett az ő bátor és merész parancsnokuk Czedler János, őszintén mondván: hogy ha nem akar senki, ő kész megküzdeni; megbukott ő már mint szolgabiró, s város kapitányi jelölt, megbukhatik ő mint követjelölt is, ha a sors ugy hozza magával; azért ő marad Czedler! Eget verő „éljen" követé e laconicus ajánlatot! Haj rá! Elővettek minden rábeszélési módot; felhasználtak minden érvet, hogy most vagy soha le kell győzni a szerbeket, a ráczokat; nem kell a személyt, hanem a magyar ügyet kell szemügyre venni sat. És ime a szeszélyes sors mit végzett? Az önmaga által levert, egymás közt keserüen meghasonlott szerb párt bukásának öléből lehullott a győzelem babérja Czedler fejére!

De vajh! ki ő? és hol van hazája?

Hogy ő Szabadkáról kikopván, hajdanában pereczes inas, utóbb honvéd szekerész, Pisskovics Augustulus ideiglenes uralma alatt irnok, ebből titkár s ebből szolgabiró vala: ez csak az ő dicsőségére szolgál s ezért emeljük is itt ki; de hogy később desperátióból ügyvéd, s számitásból tüzoltó hadat teremtvén, ennek parancsnoka lett és tagadhatlan tevékenységével magának hirt nevet szerezvén, ezzel visszaélt s szélkergető üzérkedővé vált, ki hitelben vett s adott, cseréltberélt házakat s földeket; midőn pedig a hitelnek meg is felelni s eleget tenni kellett: akkor okkal móddal ugy tudta összezavarni az ügyeket saját vagyonát, hogy semmi sem lett övé, hanem másé, a jelzálogos hitelezőké s nem is ezeké, hanem egy harmadiké s feleségeé, mint ez a lapokban is kideritve lőn: akkor ezen szemfényvesztő illetlen s botrányos ténykérdéseire már fátyolt nem vethetünk, ha mindjárt honatya is lett belőle.

Több adóssága levén, mint jó önérzete, el lehet mondani, hogy eltanulta s követi is a régi jezsuitikus elvet: mundus vult decipi. Bizonyosan maga is nevet rajta, midőn látja, miként sikerül hiveit luddá tenni!

E bátor és vállalkozó férfiut a választók vagy tüzoltók még is seregesen s dicsőségesen körül hordozták a város minden részében a maguk becses személyével befogott diadalhintóban, melyben a sok tolakodó lökelmeit kiállva, vitézlő Reiter ügyvéd és Jablonkay Géza királyi távirdász s egyuttal több bel és külföldi lapok rendes levelezője is sietett helyet foglalni. Azután nem volt s maig sincs vége az ovátióknak, áldomásoknak, fáklyás meneteknek, banquetteknek s a többi nak-nek egész az undorlatig.

E vállalkozó s számitó üzérkedő honatya feljogosit a reményre is, hogy kétes követsége alatt Budapesten még megveszi természetesen pénz nélkül a Hotel de Hungariát is és ezt ismét el is adja jó pénzen, ha tudniillik ugy mint Zomborban, akadnak oly czimborák, kikkel ily szemfényvesztő üzelemre szövetkeznie lehet. Pedig oda fen vannak még ügyesebb mákvirágok is. Csak arra vagyunk kiváncsiak, ki lesz a nagyobb mester. Czedler-e, vagy a fővárosi dandyk? És arra is kiváncsiak vagyunk: vajjon az illető rászedett hitelezőknek lesz e annyi belátásuk s bátorságuk, hogy a követ ur dijait az 1875. évi I. törvényczikk 4-ik §-a értelmében eljárva, kielégitési végrehajtás utján zálog alá vegyék s ekint egy villámos reggelen a vállalkozó honatya ábrándos álmait kissé megháboritsák, azaz vagy fizetésre, vagy futásra kényszeritsék.

Fogtak tehát a zombori jámbor burgerek követet, de törököt, a ki viszi őket a kudarcz maszlagába! Már is sokan kiábrándulván a dicsőség mámorából, kezdik röstelni a dolgot s szégyenlik magukat a szabadkai csodálkozásoktól, meg hogy lóvá tették magukat.

Igy folyt le a követválasztás Bácskában és a megye székhelyén Zomborban.

Valóban nem tudjuk: vajjon a választó nép gyöngeségén s gyarlóságán bámuljunk-e inkább, vagy a választott képviselők egynémelyikének szemes merészségén.

Felvilágosodás! Mikor fog eljönni a te országod!

Bodroghi.

**Siklós**, aug. 11.

A „Hon" esti kiadásának 179-ik számában idei augustus 1-ről szóló kelettel, egy névtelen választó hihetőleg azonban nem választótól egy közlemény jelent meg, mely czafolat akar lenni a „Pécsi Figyelő"-ben a siklósi képviselőválasztásról megjelent tudósitásokra, azonban nem egyéb, mint a képviselőválasztást tárgyazó értekezleteknek és tényeknek elferditését tartalmazó zagyvalék, és a választásnál befolyást gyakorló egyének jellemének példátlan arczátlansággal üzött vakmerő megtámadása.

Mikép lehetne az ily névtelen levelező állitásainak legkevésbé is hitelt adni, midőn már levele eleje helytelenül állitja, hogy Vajda János eddigi képviselőnk megválasztatását a véletlennek köszönheti, noha 1869 ik évben azért választatott meg, az ármánykodók által ellene cselfogásból felléptetett Kossuth Lajos nagy hazánkfia mellett csak nem egyhangulag, mivel a választók erősen meg voltak győződve, hogy az ellene roszhiszemüleg bitorolt nagy hazafi elveinek és a negyvennyolczas párt programmjának tántorithatlan hive, mely meggyőződésében a nép nem is csalatkozott, mert azon zászló és elvek mellett mind végig hiven megmaradt, — a mi fényes czáfolat a levelező azon állitása ellen is, hogy Vajda János minden tulajdonsága az erélyességet és őszinteséget felülmulja, mivel épen abban áll az erélyesség és őszinteség, ha valaki, mint ő, bátran ellentáll a tulnyomó többségben lévő kormánypárt haragjának sőt üldözésének is, de azért a kisebbség szent elvei mellett megfeszitett erővel küzdeni s azokat győzelemre segiteni meg nem szünik.

Téves a levelezőnek azon állitása, hogy Vajda János megválasztatása a véletlenség müve, mivel véletlenségből csak egy országgyülés tartamára választathatott volna meg legfölebb, — ő azonban 1872-ik évben ujra lett megválasztva, a mit bizonyára nem véletlenségnek kell tulajdonitani, hanem annak, hogy az 1869—72-iki országgyülésen tevékeny munkásságot fejtett ki, mind az osztályokban, melyeknek két évig jegyzője volt, s ezen állásából származott kötelességének huzamos betegeskedése daczára szorgalmatosan megfelelt, s nem csak az őt támogató ellenzéki elvtársainak, hanem a deákpártiaknak is becsülését kiérdemelte, — mind pedig az országos ülésekben gyakran felszólalt, s több törvényjavaslatok tárgyalásánál szakismeretének fényes jeleit adta az egész haza előtt, ezért 1872-ben is dr. Antal Gyula, a szolgabiró testvére által gyakorolt hivatalos nyomás daczára alig 150 szavazatot volt képes ellenében szerezhetni.

Valótlanul állitja levelező, hogy Vajda János az országgyülés feloszlatása után hivta össze beszámoló beszéde megtartására és a szabadelvü kormánypárt programmjának felvétele miatt a kerület választóit, és hogy már előbb pártja vezéreinek kijelentette, hogy az ellenzéki és függetlenségi politika elvein hazánk jobblétét előmozditani lehetetlen. Ezen állitások valótlanságát bizonyitja azon körülmény, hogy a pártszervezése tárgyában öszszehivott értekezlet nem az országgyülés feloszlatása után tartatott, hanem sokkal előbb még idei aprilis 2-án, — a mikor a volt képviselő nemcsak nem ajánlotta a szabadelvünek czimzett kormánypárttali fuzionálást, sőt indokolván, hogy ő eleitől fogva a negyvennyolczas pártnak lévén hive, a később függetlenségi czimet felvett pártnak tagjává lett azért, mert azt az országos ellenzéki gyülés 1874. évi május 16 án fogadta el, melyen a siklósi választó kerület is küldöttek által képviselve volt, s mert ezt Kossuth Lajos nagy hazánkfia is nemcsak helyeselte, hanem magát ezzel solidarisnak kimondta, a kerületet a függetlenségi párt programmja alapjáni szervezkedésre hivta fel; — azon hirt pedig a már akkor reactióra készült Antal Gyulának a levelezőhöz hasonló bérenczei terjesztették, hogy Vajda fuzionálván köpenyt forditott, s ez által kivánták őt gyanusitani, s tőle a kerületet elidegeniteni, de nem azért, hogy ők a függetlenségi párt elveit vallották volna, hanem, hogy a köpenyforgatás vádjával Antalhoz csábitsák a választók vak lárma után rohanó tömegét.

A gyanusitók cselszövénye azonban nem sikerülvén, és a függetlenségi párt megalakulván, — miután elnökül egyhangulag Szabó Károly választatott, — nem szüntek meg ujabb ürügyöt keresni a jó és szent ügy megdöntésére, s akkor koholták ki azon a hivatkozott levélben is nem tudni nagyobb tudatlansággal vagy roszlelküséggel viszhangozott állitást, mintha Szabo Károlyt ő ajánlotta volna elnöknek, — a mi valótlan, mert az elnök közfelkiáltás utján ajánlat nélkül lett kikiáltva. — az ellene felhozott gyanusitások pedig merő rágalmak, némelyek ekkép óhajtván elpártolásukat igazolni, holott bárki lett volna is Szabó Károly helyett választva, kinek jelleme és magaviselete ellen alapos kifogást senki nem tehet, a zsiros konczot és hivatalt igérő Antal Gyulához szegődéstől senki visszatartani képes nem lett volna a levélirót és Darazsi Gábor-féle társait, ki 1848-ban az akkori ellenzéki párt megyei esküdtje, a Bachkorszak alatt adószedő hivatali officialis majd szolgabiró hivatali tollnok, é oly hires verekedő és kocsmahos volt, hogy a pinczérekkeli verekedéseért az államhivatalból a volt helytartó tanács és cancellaria által végkép elbocsáttatott, — az alkotmány visszaállittatása után 1861-ben a választásnál Vajda párti, 1865-ben Jókay párti, 1869- s 1872-ben negyvennyolczas, most pedig megátalkodva dühös Antal párti, tehát minden szinezetü és annyi elvü volt, hogy róla mindent felteuni lehet csupán azt nem, hogy elve van, miért Antaltól, kihez illő társ, nem irigyeljük, — hozzá méltó acquisitiót nyert benne.

Hasonló megjegyzés alá esik Ruvald József becslőbiztos, ki mérnöki oklevél hiányában képességét azzal bizonyitotta be, hogy a siklósi uradalom szabályozása alkalmával Neuman vállalkozó mellett lévén, annyi maradványföldet számitott ki, hogy a mai napig ki nem fizetett váltsági összeg megajánlásával több községek birtokából a maga részére egy pár száz holdat kitagositott, továbbá, becslőbiztosi állást érdemelt ki az által, hogy jó fizetésért buzgón korteskedik.

A felhozott adatok tehát épen nem alkalmasak a pécsi „Figyelő"-ben kiadott tudósitásokban foglaltak megczáfolására, sőt ha a Darázsi által elkövetett utonállás, szolgabirói hivatalos nyomás, vesztegetés, etetés, itatás miatt a pécsi törvényszéknél beadott feljelentések a törvényrendeletének megfelelő módon vizsgáltatnának és biraltatnának meg, a magasztalt Antalpárti vezérek méltó jutalmukat már megkapták volna, a mi aligha fog elmaradni, mindamellett, hogy a vizsgálatot felebbezéssel akadályozták s hogy a tanuvallomásokra hivatkozással igazolt vesztegetési vád feljeletéséhez a vizsgáló biró ur hiteles bizonyitványok bemutatását követeli alaptalanul, holott a tanuknak és a tényeknek előadása mellett minden rövidleges bizonyitvány felesleges és figyelembe nem vehető, hiteles bizonyitvány becsatolása esetén pedig nem vizsgálatnak, hanem vád alá helyezésnek volna helye, meg is vagyunk győződve, hogy ha ellenünk hasonló panasz csak egyetlen tanura hivatkozással adatott volna be, már a pandurokkal rendelkező szolgabiró ur tömeges elfogatásokat eszközölt volna, miután a választás előtti napon csak zöld levél eldobásért több vajszlói egyént itélt el nyolcz napi fogságra s a valasztási napon is több balpárti egyént befogatott, mig a pártjabeli leggarázdábbakat semmi baj sem érte, s a hidvégi verekedők ellen, kik pártunk embereit a szavazástól elrettentették, a főispáni meghagyás megvetésével, a vizsgálatot meg sem kezdte s a vádlottaknak a további erőszakoskodáson szabad tért engednie, ezek még vakmerőbbekké lettek, egyébiránt, hogy a siklósi közönség nem Vajda Jánost, hanem Darázsit utálta meg, abból is kitetszik, hogy a képviselőtestület ez utóbbit a 200 frt tiszteletdijjal jutalmazott ügyvédi állásból elbocsátván, azon Korsós Pétert bizta meg jogképviseletével, kit a levéliró alaptalanul megtámad a nélkül, hogy ellene legkisebb okot kitalálni képes volna.

Több választé: Adamovich István, Kovács József, Tim József, Alexi János.

## A fővárosi középitési bizottság ülése.

(Augusztus 13-án.)

A bizottság tegnap este tartott ülésében két fontos tárgyat intézett el. Mindenek előtt azon indokból, hogy a fővárosban épült uj házak gerendái igen hamar elrothadnak s ez által számos szerencsétlenség történik, már 1873-ban folyamodott a közlekedési miniszterhez, intézkednék az iránt, hogy erdei fák csak tél idején vágassanak. A közl. miniszter egy leiratban azt felelte, hogy szokás csakugyan télen vágni az erdőket, de azt eltiltani, hogy némely helyeken nyáron vágni fát ne lehessen, nem lehet, miután Magyar- és Erdélyországban vannak számtalan oly hegyek, melyekre télen feljutni s ott fát vágni és azt leszállitani teljesen lehetetlen. A miniszter véleménye szerint nem ebben keresendő a hiba, hanem abban, hogy a fa rövid ideig feküdvén az erdőben, ki nem száradhat kellőleg. Azonban felszólitja a hatóságot, hogy küldjön ki egy bizottságot, mely szakértőleg vizsgálja meg a baj okát. Erre a középitési bizottmány egy 3 tagból álló bizottságot küldött ki, mely Benker, Höfler és Kristofoli tagokból állt, melynek jelentése felolvastatott.

A Budapesten nagy számmal épitett uj magán és nyilvános épületeknél felhasznált épületfa a legtöbb esetben oly hamar rothadásba megy át, hogy a mellett nemcsak az épitkezők szenvednek károkat, hanem a lakók is sokszor életveszélynek vannak kitéve. Ez ügyben a főv. közgyülés oda utasitotta a középitési bizottságot, hogy szakértőkkel tegye magát érintkezésbe és a hatóságnak kimeritő véleményes jelentést tegyen. A középit. bizottmány e czélból saját kebeléből 3 tagu albizottmányt küldött ki, mely a következő szakértőket kérte fel vélemény adására: Weber Antal, Gottgeb Antal és Dörschug A. épitész urakat, továbbá Strohoffer István, Hirsch M. ácsmestereket és J. J. Neuschloss és G. Gregersen gyártulajdonosokat. Ezek közül megjelentek Weber, Gottgeb, Dörschug, Strohoffer es Neuschloss urak. E szakértők egyhangu véleménye szerint az épületfa csekély tartósságának oka első sorban a helytelen erdei kezelésben keresendő, nevezetesen 1) a fának tavaszi vágatása, az erdőknek helytelen turnusokra való beosztásából, melynek következtében a fák sokáig állva korhadtak lesznek, a mi az illető vállalkozó igényeinek nagyon is megfelelő, a mennyiben vastag és magas fákat nyernek, hanem épületfának az ily tulérett fa nem alkalmas, továbbá káros befolyást gyakorol a termőfák mézga nyerés végetti megcsapolása, a levágott fának héjában meghagyása és azon helytelen kezelés, mely szerint a levágott fák ágai azonnal levágatnak, végre azon körülmény, hogy a levágott fa néha több évig hagyatik (sőt gyakran még héjában is) az erdőben. Az ilyen fa épületfának nem használható.

2. Igen káros befolyást gyakorol az épületfára azon körülmény, hogy annak nagyobb rész huzamos ideig az ujpesti kikötőben szokott tartatni, melynek álló poshadt mindenféle organicus anyagokkal telt vize a fába szivárogván, azt a rothadásra igen hajlandóvá teszi.

3. Káros befolyást gyakorol azon itt divatozó mód is, hogy a kihuzott darabokat 1000 dbból álló halmokba rakják.

4. Az épitkezéseknél, melyeket lehetőleg gyorsan akarnak végezni, félhasználják a nedves fákat, ezeket is nedves falakra fektetvén, s a gerendázat feltöltésénél nedves anyagot használnak.

A 3 tagu bizottság következő pontokat hoz javaslatba: u. m.; 1) a közlekedési miniszterium szólittassék fel ujra, hogy nemzetgazdászati szempontból s a közjó érdekében az erdőkezelésben szigoru szabályrendeletet hozzon, melyben ki legyen mondva, hogy fát csak télen lesz szabad vágni, s oly magas hegyeken; hol a favágás télen nem eszközölhető, a vágás őszkor történjék. 2) Az ujpest kikötő nyittassék meg, hogy egy csatorna által abba fris viz jöhessen, mivel az ottani álló viz, mely tele van iszappal, a fát hamar elrothasztja. 3) Az itteni fakereskedők arra szoríttassanak, hogy ők a fát minél kisebb rakásokban s minél szélesebbre rakják, s általában csak oly fa használtassék épitkezésre, melynek héja megvan. 4) Uj épületekre csak akkor tegyék a gerendázatot, midőn azok tetőzete már fenn áll, hogy az eső viztől megóvassanak, továbbá a gerenda beboritására nem szabad agyagot, hanem csak száraz hamut használni.

Mindennek azonban csak akkor van gyakorlati eredménye, ha 5) minden uj épitkezésnél egy épitkezési utasitás függesztetik ki, melyet mindenki tanulmányozhasson, s ha e mellett még egy épitési napló vezettetik, mely mind az épitő mester, mind az ácsmester által naponként aláiratik. Azon esetben, ha e napló nem vezettetik, az épületről egyáltalán az épitőmester lesz felelős, máskülönben pedig, ha napló vezettetik, saját munkájáért az ács lesz a felelős. A közép. bizottság e javaslatot elfogadta s azt a közgyülésnek pártolólag fogja előterjeszteni.

A légszesztársulat hogy kötelezettségének megfelelhessen, folyamodott, hogy a gyárt nagyobbithassa, s egy tervet nyujtott be, mely szerint a Berzsenyi- és temető utcza szegletén egy nj gyárat felállitana. Mivel e tér az átalános szabályozás által kijegyzett helyen van, azon kitétellel elfogadtatik, hogy ott lakó házakat csak hat öl távolságra lehet épiteni, azon innen pedig csak raktárakat lehet felállitani. Ezzel az ülésnek vége volt.

## Külföld.

A herczegovinai felkelés pár nap óta alig hallat valamit magáról. Ugy látszik, mindkét fél döntő ütközetre készül s a csend a közeli vihart megelőző pihenésül tekinthető. A tegnap és ma érkezett hirek legalább e felfogást látszanak igazolni. Folyó hó 8 án Konstantinápolyból két tunisi zászlóalj indittatott utnak a tengeren s ezek Klek dalmát kikötőben szállanának partra, hol az osztrák kormány két szállitó hajó kikötését hallomás szerint csakugyan megengedte, bár a bécsi félnivatalos „Polit. Corr." azt állitja, hogy a török kormány ez érdemben még nem tett lépéseket s igy Ausztria nem adhatta meg az emlitett engedélyt. — Mi igaz a dologban, azt tehát nem tudhatni, annyit azonban felemlitendőnek tartjuk, hogy a felkelők szintén hiszik a török csapatoknak Klek nél leendő partra szállását s előkészületeket tesznek fogadásukra. — Konstantinápolyban végre szintén némi élénkség vehető észre. Top-Chaneban ütegek szereltetnek fel s a tengerészeti fegyvertárban nagy sebességgel javitják a megrongált pánczélhajókat.

Vilmos császár milanói utjáról ismét beszélnek a német lapok; szerintök a császár még mindig élénken óhajtja Viktor Emánuel királylyal a találkozást s az eredeti terv szerint Bismarck és Moltke szintén lerándulnának a császárral. A végeldöntés azonban még mindig az orvosoktól függ, ami valóban csodálatos. Ha az orvos uraknak nem lesz kifogásuk, az utazás október első napjaiban fog megtörténni.

A spanyol barcztérről érkező tudósitásokból valóban nehéz kitalálni az okokat, melyek a spanyol királyi hadvezéreket operátióiknál vezérlik. — Vittoria felmentetett és Quesada tábornok csaknem Estelláig kergette a karlista hordákat. Logrono alkalmat nyujtott neki, hogy elhasznált munitióit kiegészitse s mindenki azt várta, hogy a tábornok most már Estella ostromlásához fog; ez azonban nem történt s a Logrono és Vittoria közt megkezdett sánczmunkálatok arra engednek következtetni, hogy a királyi csapatok nem is szándékoznak támadólag fellépni mindaddig, mig Cataloniából végkép ki nem szoritják a karlista bandákat s az ottani csapatokat északon nem alkalmazhatják. — A karlisták a magok részéről, ugy látszik abban állapodtak meg, hogy minden nagyobb ütközetet kerülve, csak kisebb csapatokban fogják itt-ott megjelenve nyutalanitani a királyi hadakat, s a jelen körülmények között ennél alig is tehetnének egyebet. Minden esetre krisisnek kell előbb utóbb beállani, mely után a karlisták fegyvereiket eldobva vissza fognak térni tüzhelyeikhez, hacsak valamely ujabb forradalom alkalmat nem nyujt nekik az isméti diadalmas előnyomulásra.

Az angol parlament ülései is véget érték a tegnapi napon. A bezáró trónbeszéd kiemeli a külhatalmakhoz való baráti viszonyt és azon reményt fejezi ki, hogy az európai beke fen fog tartatni, előadja, hogy a zanzibári szultánnal kötött pótszerződés által a keletáfrikai rabszolgakereskedés teljesen meg lesz szüntetve, Margary meggyilkoltatása miatt a chinai kormánynyal tárgyalasok kezdettek a bünös megbüntetése iránt; felemliti a gyarmatok folytonos gyarapodását, végül szerencsét kiván a kormánynak az ezen ülésszakban elért eredményhez.

## Táviratok.

**Bécs**, aug. 14. A „Polit. Corr." Herczegovinából vett távirati értesülése szerint ottan tegnap és tegnapelőtt heves ütközetek folytak Jasen környékén, melyeknek kimenetele azon-

---

# TÁRCZA.

## Az utolsó franczia plebiscite
### története.

*Előadva a 7.500,000 igennel szavazók egyike által.*

***Erckmann-Chatriantól.***

Franczíából forditotta:

**de Gerando Antonina.**

(Folytatás.)

Egy vasárnap este körülbelül harmincz porosz érkezett a malomba a hires hadnagy vezetése alatt. Elkezdtek kiabálni, lármázni, a puskaagyakat földhez verve bort és pálinkát követeltek.

Odaadtam nekik a pinczekulcsot.

„Nem erről van szó mondá a hadnagy. Mult hóban 1600 frankot vett ön be Saverneben, hol van a pénz?

Azonnal tudtam, hogy valaki feladott; Placiard vagy más ily nyomorult; ekkor kezdődtek már a feladások. Mindazok, kik később a németekhez állottak, ekkor kezdték árulkodásaikat.

Nem lehetett a tényt tagadni.

„Az igaz — mondám tehát — de mivel Phalsburgban tartozásaim voltak, kifizettem adósságaimat, s a többit Fingadó jegyzőnek adtam át.

— Hol van az a jegyző?

— A városban! Hatvan nagy ágyu őrizete alatt."

Erre a hadnagy mérgelődni látszott.

„Enyje vén róka, mondá, nem hiszek én magának. Elrejtette a pénzt valahová. Meg kell fizetnie a pénzadót.

— Megadom a magam részét mint a többi, mondám. Itt van szénám, buzám, szalmám, lisztem, a meddig lesz, addig vehetnek; mikor nem lesz több, keressenek másutt. Megölhetik az embereket, felgyujthatják a házakat, de pénzt nem vehetnek azoktól, kiknek nincs."

A hadnagy haragosan nézett reám, és egyik közemberre nézve, dühösen ragadott meg inggalléromnál fogva. „Azonnal megmutatod kincsedet, vén gazember" kiáltá.

A többiek kitaszigáltak, feleségem sirva jött utánam, Grédel azonban egy kis baltával lépett elő s azt fenyegetőleg forgatta kezében.

„Gaz, gyáva németek, kiáltá, nincs szivetek, valóságos Schinderhannek vagytok mindnyájan.

Rájok akart rohanni, de hatalmasan rákiálték: „Grédel menj be!

Egyszersmind széthuztam mellényemet és azt mondám a gonosznak, ki szuronyát mellemre szegezte. „Döfj keresztül, gyilkos, legyen egyszer vége!"

Ugy látszik képemen akkor oly különös kifejezés volt, hogy mindenkit megdöbbentett, mert a hadnagy, ki az egész videken összevissza fosztogatott és rabolt, igy szólott:

„Fiuk, hagyjuk békében a biró urat! Majd ha bevesszük a várat, megtaláljuk pénzét a jegyzőnél. Utra, keressünk másutt! Ő felségenek pénz kell, elő kell azt teremtenünk. A viszontlátásra biró ur, nem neheztel, ugye bár?

Nevetve távozott. — Én tápadt voltam mint a halál és magamba fojtva boszuságomat mentem be. Beteg lettem. Igen sokan szenvedtek a mi vidékünkön vérhasban, s azt is e nagybélüeknek köszönhettük, kik mindent összeettek, mézet, vajat, sajtot, éretlen gyümölcsöt, juh hust, zsirt, mindent össze vissza. — Pfalsweyernél eczetet ittak bor helyett. Bizony nem tudom, hogy hazájokban mit ettek, de nálunk ugy felfaltak mindent, mintha burgonyánál soha egyebet nem láttak volna.

Aztán természetesen betegek lettek és minden szégyen nélkül valóságos barmok módjára viselték magokat. Hiába hintettünk szalmát minden felé, a lég egészen megromlott.

Végre mind ki kellett rendelni a lakókat, hogy nagy árkot ássunk és minden gazt, valamint a lovak és elhullott állottak csontvázát eltakaritsuk, melyeket a németek ott hagytak!

De jószaguak is voltak porosz király ő fölsége vitézei. Akár mily csendesen érkeztek falunkba, már előre meg lehetett őket érezni.

Szerencsére nagy varju és holló csapatok érkeztek vidékünkre, különben még a pestis is kiütött volna.

Nem is szólok a poroszok többi sanyargatásairól, csak azt hozom fel, mikor velünk vágatták, füreszeltették és rakatták ajtójok elébe saját fánkat, vagy mikor azzal fenyegettek, hogy velünk ásatják a vár körül a visánczokat. Ezen ijesztgetések folytán egész falvak megszöktek és a landwehrek azalatt háborgatás nélkül rabolhatták ki a házakat. Nem emlitem a sok ezer undok cseledetet, midőn templomainkat használtak a legalavalóbb helyek gyanánt, mi minden jambor embert, protestanst, katholikust és zsidót egyaránt kétségbeejtett. Mert meg azokra nézve is, kik vallast nem hisznek, a templom szent hely. Oda vitt bennünket édes anyánk, hogy megaldjanak s ott esküdtünk feleséginknek örökös hüséget.

Mig ezen sok csapás ért bennünket, mindenféle hirek keringtek vidékünkön. Egyszer azt mondá nekünk György, hogy a sarreburgi fogadótól hallotta, miszerint nagy csatát vittak Metz körül. Mi lettünk volna a győztesek, de a császár mindenkit akadályoztatott, nem tudva hova menjen. Három, négy ezer emberrel ide-oda utazott, s ezeket a csatából elvitte, hogy személyét és podgyászait őrizzék. Kénytelenek voltak őt Verdunbe küldeni, Párisba nem mert visszatérni a nép haragja miatt, mely ellene nőttön nött.

Most, mondá György, Bazaine van legjobban sergünk élén. Szomoru dolog, hogy ily kezekre van bizva a haza sorsa, tudjuk, hogy viselte magát Mexikóban! Három egymáshoz illő ember, a császár Bazaine és Palikao! De ezért reméljünk még, hisz a remény semmibe sem kerül!

Igy jutottunk augusztus végeig, életünknek legszomorubb korszaka volt ez.

Szeptember elsején, este tiz órakor mindenki aludt már a faluban, midőn egyszerre a phalsburgi ágyuk irtózatosan kezdtek dörögni. Kis házaink reszkettek belé. Mindenki kiszökött ágyából és gyertyát gyujtott. Kiszaladtam az utczára, férfiak, asszonyok, leányok voltak már kün s hallgatóztak. Az éj setét volt, csak egy-egy veres tüzes vonal hasitotta ketté néha a setétséget.

A kiváncsiság erőt vett rajtam, tudni akartam mi történik, és feleségem minden rimánkodása daczára, három négy más férfival Berlingen felé mentem. A mint közeledtünk, a zaj nőttön nőtt. A berlingeni lakók az erdőbe menekültek, két taraczkgranát érte már falujokat. Itt láttam ezen borzasztó bombák és más golyók rettentő hatását, fütyölve és suhogva közeledtek felénk mint valódi gőzmozdonyok. Ugyanazon perczben kocsik robogtak el, lohalálába rohantak Quatre Ventsból Vilschbergig. Alkalmasint élelem menet vott melyet a phalsburgiak észrevettek, epen ezért volt az egész zaj, ezt akarták elvenni. Pedig setét volt az éj, hold sem sütött; de az ifjaknak jó szemök van, mégis észrevették.

Erre haza felé tértünk, midőn egyszerre meg pillantám Györgyöt magam mellett.

Jó estét Krisztián, mondá, mit gondolsz mind erről?

— Azt hogy az emberek borzasztó gépeket tudnak feltalálni, hogy egymást öldössék.

— Az még semmi sem volna, ez csak a kezdete az egész dolognak. Egy két év mulva legfeljebb, béket köt Porosz és Francziaország de a gyülölet, a rettentő gyülölet, mely kérlelhetlen, meg fog maradni a két nemzet közt. Ez a borzasztó! Mit kivántunk mi a németektől? Semmit. Kivántuk-e egyik tartományokat? Nem, a francziák legnagyobb része távol volt minden ily gondolattól. Dicsőségüket irigyeltük-e? Oh nem, megelégedtünk a katonai dicsőséggel! Nem volt tehát érdekükben hogy ellenségként bánjanak velünk. De a mig mi egész Európa számára az átalános szavazatot megkisértettük, mely nagyon szép nagyon igazságos törvény, de tudatlan néppel veszedelmes a mig azon átalános szavazati jog segitségével egy gazember állott élünkre, szomszédaink felhasználták gyengeségünket hogy 54 ev óta forralt tervüket kivigyék. Sikerült is! De jaj nekik és nekünk, mennyi vérbe fog még ez kerülni!

Igy beszélt György és fájdalom, félek tökéletesen igaza van. Mély belátásu emberek rég mondták már nekünk, hogy a nemetek Elsaszt és Lotheringiát kivánják, nem hittünk nekik. Most ugyanazok figyelmeztetnek, hogy a németek egész Francziorszagot szeretnék elfoglalni. Figyeljünk!

Szep ember elsejétől fogva ujra szép idő lett; soha se fogom elfelejteni, hogy a németek élelem menetéből elhullott zab, magától költ ki a mezőn. Ily zab vonal lehetett Bajorországtól fogva. Mily veszteseg szegény hazánkra nézve! Mert mindig nekünk kellett pótolni azt mit utközben elvesztettek vagy elloptak; a poroszok igen becsületesek sem hogy valamit elvegyenek, s igy mindent mi fizettünk.

Azon időben éjjel hallani lehetett Strasburg bombáztatását; mikor csend volt, orditottak az ágyuk a távolban, mintha ott mindennek össze kellett volna roskadnia. És ez igy folyt negyvenkét éjjelen át szünet nélkül. Az uj templom, a könyvtár, a szinház, több mint száz ház égett le. A székesegyház is összelövöldöztetett, az egyik taraczkgránát ledöntötte a vas keresztet.

(Folytatás köv.)

ban eddig ismeretlen. — Trebinje alól szintén ágyudörgés hallható.

**Konstantinápoly**, aug. 14. (Hivatalos.) A porta ma formalis biztositásokat vett Szerbia és Montenegró fejedelmeitől, hogy a herczegovinai ügyben mindketten szigoru semlegességet fognak szemök előtt tartani.

**London**, aug. 14. A „Times" a herczegovinai lázadásról szólván oda nyilatkozik, hogy Anglia egy lépést sem tehet előre, noha rokonszenvez a törökországi keresztényekkel. — Azonban Európa békéje keleten sokkal nagyobb sulylyal bir, mint Herczegovina jóléte, miért is Herczegovinának várnia kell.

**Bécs**, august. 14. M. földteherm. kötv. 81.80 Magy. vas. kölcsön 102.— — Salgó-Tarján —.— Angio-Magyar 10.25 — Magy. hitel 210.40 — Franko-magyar bank 58.25. Magyar záloglevél 86.80 — Alföld 124.—. Erdély —.— Magy. éjszak-kel. vas. 117.25. — Magy. kel. vas. 46.50 — Kel.-vasuti elsőb. kötv. 67.—. — Magy. sorsjegy 80.50. — Tiszai vasut 186.— Magy. földhitel 65.50 Municipal-bank 24.—.

**Bécs**, august. 14. Hitelrészvény 216.80]— Angol-osztrák 105.—. — Galicziai 222.50 — Lombard 99.75. — Államvasut 276 — — Trámvay 112.—. — Rente 70.85 Hitel sorsjegy 165.50. — 1860. 112 85 — Napoleond'or 8.92— — 1864. 136 25 Arany 5.28— — Ezüst 101.10 — Frankfurt 54.20 — London 111.50. — Porosz pénzutalvány 64.65—. — Únio-Bank 91.70. — Török-sorsjegy 50.90. — Ált. épitő-bank 12.— — Angol épitőbank 20.—. Magyar földhitel —.—.

**A hivatalos lapból.** Kinevezések: Behyna Gyula kir. táblai járulnok az ujvidéki kath. magy. gymnasiumhoz rendes tanárrá, — Holecz János szakolczai k. algymnásiumi helyettes tanár ugyanezen tanintézethez rendes tanárrá, — a titeli járásba becslő-biztossá Odry Zoltán pacséri közbirtokos és bajai rendőrbiztos, — Karczer Árpád és Prosz Rezső budapesti fővámhivatali segédtisztek ugyanazon hivatalhoz III. oszt. tisztekké neveztettek ki.

Névváltoztatás: Torma János temesvári lakos vezetéknevének „Bodroghi"-ra kért átváltoztatása megengedtetett.

## Ujdonságok.

**A junius 26-ki vihar** által okozott kár tesz: Krisztinavárosban ingókban 63486 fr.50, ingatlanokban 31372. Tabánban ingókban 109430, ingatlanokban 85054 fr.66. Ó-Budán ingókban 7480.40, ingatlanokban 4275.25. Ujlakon ingókban 11425, ingatlanokban 19943fr. Viziyárosban és országuton ingókban 18818, ingatlanokban 12275 frtot. Összesen: 363433 fr.43. Az idei termésben összesen Budán és Ó-Budán 2549586 fr. 43, kr tehát az összes kár 2913025 fr.20 kr.

**A kigyóutczai gyilkosság** ügyére vonatkozólag halljuk, hogy a mult éjjel egy a gyilkosság végrehajtásának gyanujában álló egyént fogtak el. Az illető a müvelt osztályhoz tartozik, tudori oklevéllel bir, azonban mint professionatus kártyajátékos ezen müvészetéből élt. — A gyilkos által Erny lakásán hátrahagyott kéztyük finom kétgombos szarvasbőr keztyük s már valamennyi helybeli keztyügyáros és kereskedőnek be lettek mutatva, azonban senkisem ismerte azokat tőle eredőknek és mindenki külföldi gyártmánynak mondotta azokat. — A meggyilkolt örökösei 1000 ft dijat tüztek ki a gyilkos kipuhatolására.

**A nemzeti szinház uj dalmüvei.** A legközelebbi téli ivad alatt a nemzeti szinhazban Budapesten még elő nem adott több dalmü kerül szinre. Nevezetesen Aubernak „kőmives és lakatos" vig dalmüve, azután Verditől: „A végzet hatalma", Boildieutől „A párisi vizhordó." Farsang utánra, mint hirlik, Goldmark „Saba királynője" cz. dalmüve van kilátásba helyezve.

**Távevezések.** A nemzeti hajósegylet a nyáron több távevezést rendezett. Az elsőt Budapestről Duna-Földvárra, egy négyevezős csónakon. Az evezők a „Deak Ferencz" csónakon, a pihenési időt leszámitva, 6¾ óra alatt tették meg ez utat. A második távevezésben két csónak, a „Magyar" és a „Deák Ferencz" vettek részt; ekkor is ugyanannyi idő alatt tették meg az utat. Legujabban pedig Maurer János és Varga Pál Nyerges-Ujfaluról a „Willis"-en Budapestre eveztek. Ny.-Ujfaluról Esztergomig a csónakon két hölgy is jött velük. Esztergomtól Visegrádig szakadó esőben folytatta a ket sportman az utat. Tudósitónk arról is értesit bennünket, hogy a nemzeti hajósegylet közelebb igen érdekes távevezést akar rendezni Budapestről Balaton-Füredre; a Dunán le a Sárviz torkorlataig, onnét a Sárvizen, Sión fel Siófokig és ott át a Balatonon. A távevezés csak attól van függővé téve, hogy a Sió most hajózható-e.

**A müncheni magyar festők** kiváló hirnévnek örvendenek a külföldön. Benczur és Lietzen-Mayer történeti festményei, Mészöly magyar tájképei nagy keletben részesülnek. Igen sok megrendeléssel van elhalmozva Böhm Pál is, kinek magyar genreképeit igen jól fizetik. Konrád előkelő berlini müárus ujabban huszonnégy magyar genreképet rendelt meg Böhmnél. Böhm jövő héten Szolnokra utazik és több hetet az alföldön fog tölteni, anyagot gyüjtendő genre-képei számára, kiválóan a déli báb tüneményét fogja tanulmányozni, hogy annak sajátos jellegét ellesve, az ecset birodalmának meghóditsa.

**Sina Simon báró** állapotáról tegnap este nem jött Bécsből távirat; de ide érkezett a báró jószágigazgatója, dr. Preysz s azon megnyugtató hirt hozta, hogy a báró állapotában szemmel látható javulás állott be, fris levegőt kivánt élvezni és körülbelül egy óra hosszat körülvezettette magát a kertben. Étvágya is támadt, ugy hogy egy kis ételt is vehetett magához. Beszélő tehetségét még nem nyerte egészen vissza, mert nagy gyengesége miatt a beszélő szervek nem tudnak mozogni, hanem némi szót még is hallat. Ugy látszik, hogy e javulás állandó volt, mert meg volt hagyva, hogy a mint a báró állapota roszabbra fordul, táviratozzanak fel Bécsbe, estéig azonban nem érkezett távirat.

**A törvényszéki és birósági kézbesitéseket** f. évi september 1-étől kezdve a főváros teljesiti egész területén, még pedig a polgári birósági végzéseket csak a költelkeken; de a fenyitő törvényszék és biróságok a belterületen is. Hogy a kézbesitések által szükségeltető személyszaporitás iránt a tanács tájékozva legyen, megkereste az összes budapesti törvényszékeket és biróságokat, hogy a kézbesitésitések számáról adatokat szerezzenek. A mint tudjuk, a fővárosi tanácsnak ez irányban korábban tett kerdésére a fenyitő járásbiróság által adott feleletből kitünik, hogy körülbelül 20,000-re megy a kézbesitések száma a nevezett biróságnál.

**Öngyilkossági kisérlet.** Mult éjjel 12 óra tájban a lánczhid közepéről egy fiatal 24—26 éves fiatal ember öngyilkossági szándékból a Dunába ugrott. A fiatal ember barna haju és szákállu s tisztességesen volt öltözve. Erre egy óra mulva a plebánia tér irányában a Duna közepéből egy a leirthoz hasonló fiatal ember még élve fogatott ki s élve szállittatott a kórházba, ki az előbbivel valószinüleg azonos, de a neki tett kérdésekre eddig mi feleletet sem adott.

**Pikáns hir.** Egy kacsaköltéssel erősen foglalkozó fővárosi magyar zuglap legközelebb azt ujságolja, hogy Milán szerb fejedelem azon feltett szándékkal ment Bécsbe, hogy Andrássy gróf külügyminiszter leányát nőül vegye s midőn Andrássy Terebesről megérkezett, rögtön kijelentette előtte eme szándokát. Andrássy közölte e dolgot a királylyal, ki ellene volt e frigynek; a külügyér ezután távirati uton leányát is megkérdezte s midőn ez is nemet mondott, fordult a kikosarazott fejedelem Recsko kisasszonyhoz.

**Borsos Sándor** életfogytiglan elitélt fegyencz, mint Jászberényből értesitenek bennünket, e hó 12-én este 8 órakor lefegyverezvén az őröket s magához véve egy őrnek szuronyos fegyverét, megszökött.

**Nagymérvü csalást** fedeztek fel e napokban Pécsett. Az ottani állomásfőnök ugyanis e hó 6 án egy boroszlói banktól táviratot kapott, hogy a 12 kocsi gabona, repcze és tengeri hova marad. Az állomásfőnök azonnal vizsgálatot rendelt el, s akkor kitünt, hogy ily küldeményt az egész vonalon nem adtak fel, a szállitólevelek, melyek folytán az illető bank 15,000 tallért küldött Pestre valami Liebstein Mózesnek — egytől egyig hamisitványok. A 15,000 tallér poste restante volt czimezve és igy talán sikerülni fog az összeget megmenteni.

**Tüzvész.** Maros Decse községében még eddig ismeretlen okból tüz támadván, egy felől a szél által gerjesztve, más felől azért, mert a lakosság nagyobb része a mezőn volt elfoglalva, rövid idő alatt 22 családnak 15 háza, gazdasági épületei s eszközei a tüz martalékává váltak. A kár 14870 frtra rug. A belügyminiszter felhivja a törvényhatóságokat, hogy a károsultak javára pénzsegélyt gyüjtvén Tordamegyének közvetlenül küldjék meg.

**A szerkesztöségek nyüve.** Bizonyos Szöllősy nevü, már az anyatermészettől születésével megbélyegzett dandy folytatta régóta üzelmeit a fővárosban, ki mint dilettans hirlapiró átalánosan ismeretes annyival inkább, mert mint ilyent tolakodó természeténél fogva tudta s igyekezett is magát minél szélesebb körben megismertetni. Évekkel ezelőtt mint raffinirozott uzsorás tette magát rettegetté kollegái között, kik szorult pillanataikban, hozzá mint állitólagos tőkepénzeshez fordulva váltókat biztak reá, melyekre ő szerzett is pénzt, de nem volt benne köszönet, mert lejáratkor a hosszabbitásokra kapott összegeket mindenkor saját zsebében feledte s kollégái csak akkor jöttek észre, midőn az óvatolás nyakukra jött. Ez iparlovag főleg a fővárosi irók karaván serailjában — mint Jókai ur a „Hon" szerkesztőségét igen találóan elnevezte — ütötte föl tanyáját, honnan a napokban tömérdek értékes könyv, faliόra stb. megfoghatlan módon eltünt, valamint a „P. N." szerkesztőségéből is. — Ma hajnalban pedig Vodjaner F. könyvárus és nyomdász irodájába állitott be az ipse s az ott takaritó szolgát lapunk mai számáert a pinczébe leküldvén, mig az oda járt, egy halmaz könyvet felpakkolva hirtelen odább állott. A szolga azonban nem volt rest, felhajhászására indult s nehány óra mulva sikerült neki Szöllőssy urat elcsipni, épen midőn a könyvek egy részét egyik zsibárusnál eladni igyekezett. A dandy erre nagy népcsődület mellett átadatott a rendőrségnek.

**Egy szédelgö báró.** — Viczián Antalné szül. Szilassy Julianna tápiószelei közbirtokosnő a napokban a fővárosi postáról egy nagy terjedelmü levelet 6 frt 60 kr utánvétellel kapott, melynek czim feliratán „kézmü" értéke 7 frt 20 kr állott. Nevezett urhölgy a levelet kiváltván, tapasztalá, hogy benne régi hirlapokon kivül egyéb értékes tárgy nincsen, miért is ezen küldeményt a fővárosi rendőrséghez juttatá. A rendőri intézkedés folytán bizonyos báró Barkóczy Pál ismeretes iparlovag azon pillanatban tartóztattatott le, midőn a beérkezett utánvételi összeget a póstán felvenni akarta. E nemes bárónál ezenkivül még két pósta feladási vevény találtatott, melyek egyike szerint gr. Butler Sándornak Ungváron 15 frt 15 krért, a másik szerint pedig Botta Sámuelnek Kátára 10 frt 60 krért szinte ócska hirlappapirt küldött. Barkóczy ur átadatott a fényitő törvényszéknek.

**Hajmeresztö jelenet** történt mult vasárnap este a pécsi indóháznál. Egy utas kissé elkésett és rohanva futott az induló félben levő barcsi vonathoz a második vágányra. Sietségében nem vette észre, hogy ép e pillanatban robogott be az első vágányon a bécsi vonat; az érkező mozdony majd hogy nem horzsolta, oly közel volt, mindenki azt hitte, hogy a legközelebbi pillanatban szétzuzza a szerencsétlent, a borzasztó látvány szemtanui rémült felkiáltással elfordultak, hogy ne lássák az elkerülhetlennek látszó katastrófát. Az utas épen jókor ért át a tulsó vágányra, s lelkendezve, halálsápadtan, mintegy a földhöz tapadtan bámult a barcsi vonat után. Mikor egy vasuti hivatalnok erélyesen rendre utasitotta a vigyázatlanságért, csak akkor ébredt az elkerült borzasztó veszely tudatára.

**Hány „népképviselö" van Európában?** Európa husz parlamentjében egész kis hadsereg képviselő van; összes számuk közel 6000; legelső helyen áll Francziaország 750 képviselővel (500-ra akarják leszállitani). Angliának a képviselője 658, Olaszországé 502, Magyarországé 447, Svédországé 433, Poroszországé 432, a német birodalomé 397, Ausztriáé 353, Spanyolországé 336, ezután jő Görögorsz. 186, Bajorország 159, Moldva-Olháhorsz.137, Svájcz 128, Norvégia 111, Belgium és Dánia egyenkint 102, Portugália 107, Würtemberg 92, Németalföld és Szászország egyenkint 80, Baden 63 képviselővel — összesen 5806 képviselő. Ehez járulnak még egyéb kis országok és tartományok képviselöi, kikkel együtt kikerül a 6000 szám.

**Egy gazdatiszt** jó bizonyitványokkal kellően ellátva ki több éveken át, nagyobb gazdaságokban mint kezelő ispán és számtartó müködött; a ju- marha- s lótenyésztésben igen jártas, a dohány termelésben szintén hat éven át az erdélyi vasutépitészetnél, az utóbbi időkben pedig az angol-magyar banknál, mint erdőkezelő tiszt alkalmazásban levén; mindenünnen kitünő bizonyitványokkal ellátva, ir és beszél magyarul, németül, románul s szerbül, a többi szláv nyelven is, legjobb időkorban ép s egészséges állapotban, — kiván a fentjegyzett állások valamelyikére, vagy pedig is helyben valamely nagy házban házgondnoki vagy felügyelői állomásokra alkalmaztatni. — Bővebben Pászthy Mihály, 100 ház 69. sz. Budapesten.

**Rövid hirek.** **Mircse János** Velenczében tartózkodó magyar iró a Ferencz József rend lovagkeresztjével diszittetett fel. — A **temesvári uj szinházat** magyar előadással fogják megnyitni. Török József, az igazgatótanács alelnöke, már fö is kérte b. Podmaniczky intendánst az iránt, hogy a nemzeti szinház tagjai által történjék az uj épület ünnepélyes fölavatása. — **Toldy Ferencz** veterán tudósunk irodalmi kézi könyvéből második kiadást rendez sajtó alá. E kiadás tetemesen bővitve van, s 4—5 kötetnyi terjedelemben fog megjelenni A munkát a Franklin-társulat adja ki. — **Egy ál-Degenfeld gróf.** Londonban, mint az ottani rendőrség jelenti, egy fiatal ember, ki osztrák cs. k, hadnagynak adja ki magát és Degenfeld Vilmos gróf név alatt szerepel, több csalást vitt végbe. Müködését kiterjesztette az angol vidéki városokra is.

Tudatjuk a tisztelt olvasó közönséggel, hogy **Pétery Károly** kitünő könyve a „**Jezsuiták**"-ról, szerkesztőségünkben megszerezhető 1 frtjával. Megrendelések a legnagyobb készséggel teljesitetnek.

## Közgazdaság.

### Üzleti heti jelentés.

A mult héten az időjárás a még künnlevő terményekre mindenütt igen kedvező volt, és ennek befolyása minden európai gabna tőzsdén érezhető volt, a mennyiben a termények állásának javulása folytán mindenütt nagyobb vagy kisebb árcsökenés mutatkozott. A kender és bor Magyarországon igen jól áll és e czikkekből kitünő eredmény várható. Törökbuzaban és burgonyában szintén igen jó termés igérkezik.

Gabnaüzlet. A forgalom a lefolyt héten csupán fogyasztási szükségletre szoritkozott. Az üzlet ár egész héten kedvezőtlen volt, még akkor is, midőn a hét vége felé erősebb lett a kinálat. Az árak alább szállottak. A külföld igen tartózkodó és e tartózkodás valószinüleg a bécsi nemzetközi gabnavásárig el fog tartani. A malmok a csekély mennyiségü liszteladás következtében csak a legszükségesebb esetben léptek fel vevőkül Ily módon az élénk kinálat daczára vevő nem találkozott. — A gabnaüzlet részleteire bő napi tudósitásaink mellett feleslegesnek tartjuk kiterjeszkedni.

Liszt. A mult heti lanyhaság e héten is tartott, s mind a bel, mind a külföldi vevők tartózkodók voltak. Ennélfogva a malmok kényszeritve voltak az árakat lejebb szállitani. Az itt jegyzett árak 100 vm. kiviteli lisztre értetnek, az árak folytonosan csökkennek. — A mai átlagárak a következők: (az Erzsébet malom részéről) 0 számu 24 frt 60 kr, 1 sz. 23 frt 50 kr, 2 sz. 22 frt 45 kr, 3 sz. 20 frt 70, 4 sz. 18 frt 90 kr, 5 sz. 16 frt 95 kr, 6 sz. 15 frt 25 kr, a hengermalomban 10—20 krral magasabb, a budapestiben ½—¾ frttal, a többi malmokban mint az Erzsébetmalomban. Rozsliszt 1 sz. 9 frt 30 kr. 2 sz. 8 frt 30 kr, 3 sz. 6 frt 50 kr. A lisztforgalom Budapesten a mult héten ilyen volt: érkezett 5324 vm, elszállittatott 58349 vámmázsa.

Keményitő. Az üzleti forgalomban semmi figyelemre méltó változás nem történt. A küszöbön levő augusztusi vásár következtében a kereslet élénk és a mult heti árak erősen tartják magukat. Legfinomabb Cristall 19½ finom Tullanglais 18, mag 11½, közönséges 7, hajpor 19½.

Hüvelyes vetemény. Az üzlet lanyhasága, mely a mult héten uralkodott, e hétre is átment. A mi az aratást illeti, ez sokkal kedvezőbben mutatkozik, mint ez az előtt jeleztetett és a terménynek behozatala a mostani derült és melegebb időjárásnál igen gyorsan történik. Ennélfogva már számos uj áru a piaczon jelenkezik, s ez által az árak tetemes csökkenést szenvednek.

Kendermag ára dunaáruért 3 frt, tiszavidéki ¾ utóbbinak behozatala egészen megszünt, uj áru csak októberre várható. Lenmag 10—10½ csekély üzlet mellett.

Paprika behozatala nagyon csökkent, miután régi áru fogytában van, mai ár 24—30 frt, minőségszerinti finomabb egészen 55 frtig fizettetik.

Szilva készáru egy nehány 100 mázsa szerbiai zsákban átvétel mellett 8 frt eladatott. Boszniai áru 9 frt vevő nélkül. Október—november határidőre boszniai hordóbani áruért 12½ frt zsákbaniért 12 frt, szerbiai hordóbani áruért 11 frt, zsákbaniért 10½ frtot kéretik. Tudomásra jutott 500 mázsa boszniai hordóbani szilva árunak megkötése 12½ frt.

Szilvaiz szept. határidőre 9½ mázsánkint.

Czukor. Csekély forgalom mellett lanyha az árak változatlanul maradnak; finomitott 26—26¾ méhfü czukor 25—26 frt.

Méz. A bevitel csekély s a szükséglet szük korlátok közt mozgott. A mult héten 200 mázsa somogyi viaszmézre októberi határidőre 21 fontjával m.-ként köttetett üzlet. Nagyváradról egy nagyobb mennyiség 24 frtra tartatott, később pedig 21½-forinttal adatott. Külföldön ez áruczikkben szinte lanyhaság van. Hamburgi árak 40—45 márk 50 kiloért.

Viasz. Az üzlet csendes, csekély készlet mellett az árak változatlanok, mivel a behozatal jelentéktelen. Magyar vidéki áru egész 91 forintig bánáti 101 frtig, rozsnyói 104 frtig. E czikk fogyasztása általában azért csökkent, mert leginkább gyárilag készitett viaszt-surregatot (Ceresin) használnak, s a tiszta viaszt csak templomi szükségletre használják.

Lószőr egészen lanyha, mivel takarékosság czéljából inkább ennek pótszerét használják, vidéken sok áru fekszik a nélkül, hogy vevő találkoznék.

Ágytollban a nehány nap mulva tartandó vásár előtt egészen csendes az üzlet, fosztott, melynek mindig jó kelete van, valamint a pehelytoll élénken kerestetett.

Gubacs és Vallonea. Gubacs mult évi legfinomabb 22 frt, finom 20 frt mázs. Az üzlet lanyha s csak gyárak számára adatott el kisebb mennyiség mindössze 200 vm. 20½ frtért. Vallonea a vásár előtt szintén csekély forgalomnak örvend, egyetlen tétel köttetett a lefolyt héten, 1600 mázsa 16—19 frtjával.

Gyapju. Mint rendesen a vásár előtt, e héten is az eladás alig érdemel figyelmet, s a külföldi számlára következő eladások történtek, közép posztó gyapju 98—99 ftig 120 mázsa, bácskai egynyiretü 81—83 ftig 300 mzs., losonczi hegyi kétnyiretü 101—107 ftig 250 mzs., erdélyi elsőnyiretü czigaja 106—107 frt 230 vm., bánáti közép faj czigája 64—64 frt 130 m., bánáti usztatott czikk gyapju 47—48 frt, 270 mzs. — A lefolyt héten érkezett 4314, elszállittatott 2000 mázsa gyapju.

Kender. Mint legutóbb közöltük e helyen, a kedvező időjárás folytán a száritás a legjobb folyamatban van, némely vidék kivételével, miket a jégeső megrontott, s ugy mennyiség, mint minőségre nézve jó, és csak továbbra is jó időre van szükség, hogy a töretés gyorsan is végződhessék. Az árak a régiek maradtak, de olcsóbban is történtek jegyzések, és talán némi kivitel is történik.

Borkő csekély behozatal mellett kerestetik, magyar fehér 33 frt 25 kr, veres 32 frt, horvátországi 26 frt. — Hamuzsir: a fogyasztás csekély. Árak: magyar fehér darabos hamu $16\frac{2}{5}$—$16\frac{2}{5}$ frt, illiriai 18½—18.9 frt, erdélyi hamu $14\frac{3}{5}$—15½ frt, házi hamu 13—$13\frac{1}{5}$ frt.

Sziksó. Angliából behozatal csekély; belföldi mészitett fokmennyiség szerint 7.50—9. angolországi 46 foktól 52-ig 8.75—10 frtig. Timsó mázsája 8.50.

Disznózsir. Az üzlet csak csekély mérvü volt, a fogyasztás kevés. Hordó nélkül egy nehány apró kötés aug.-szept. határidőre 39 frtjával, hordóval 40—41 50 kr, kéretik. Amerikai csekély mennyiségben 39 frt 50 krban adatott. Szalonna magy. vidékiből nagyobb tétel adatott el 40 frtjával, pesti fehér szalonna 3 drb egy mázsára 38 frtért volt kapható, paprikás és kenyérszalonna 37 frt, füstölt 41—42 frtért adatott.

Sertés. Az üzlet lényeges változása nélkül a mult heti árak megmaradtak, sőt a közeledő bécsi vásár miatt kielégitő fajokért ½ frttal többet is fizettek.

A kivitel e héten csöndes volt. Jegyzett áruk: magyar 360—500 font 33½—4 kr, szerb 340—550 fontos 32½—33 kr; kivitel 600 font 38—34 kr. Délmagyaórszágból behajtatott 2210 db. Erdélyből 270, Szerbiából 1490, Oláhországból 330 db; összesen 4300 darab. Elhajtás: felső Magyarországba 430, Bécsbe mult héten 550, most 1790 (2340), Prágára 170, Bodenbachon át Drezdába 760, Boroszlóba Oderbergen át 70 db, átvitetett 260, összesen 4030 db, Budapest fogyasztásán kivül. Az I. magy. sertés hizlaló társaság szállásaira behozatott vaspályán 548 drb szarvasmarha, elhajtatott 113 drb. Az aug. 10-ki bécsi vásárra felhajtatott 2220 drb, ebből volt 1660 magyar, nehéz fajokért 30½—31½ ftot, közép fajut 26½—30 ftot élő südőkért 22—26 frtot fizettek mázsánként fogyasztási adó nélkül, — az üzlet igen élénk volt.

**Gabnaüzlet.** Budapest aug. 14. A forgalom, mint minden heti zárlatkor, igen gyér volt, buza és rozs iránt határozottan lanyha volt a hangulat; vevők igen tartózkodók, sőt több malom nem is volt a piaczon képviselve. A nagy kinálat és készséges árengedés daczára készbuza alig 10,000 vm. jött forgalomba; régi és uj áru egyaránt 10—15 krral olcsóbb, rozs 5—8, árpa 5—10, tengeri 5 krral olcsóbb, zab ára szilárd. — Az átlag árak a következők: régi buza 84 fns 5.50—5.60, 85 fns 5.65—5.75, 86 fns 5.80—5.90, 87 fns 5.95—6.05. Uj buza: 81 fns 4.65—4.75; 82 fns 4.80—4.95; 83 fns 5.10—5.15; 85 fns 5.20—5.35, 85 fns 5.40—5.50, 86 fns 5.54—5.65.

Rozs lanyha, uj áru 78—79 fns 80 fontja 3.55—3.60. Árpa lanyha, uj áru 68—70 fns 72 fontja 3.00—3.30. Zab szilárd, szép áru keresett volt, 45—48 fns 50 fontja 2.35—2.40 Tengeri lanyha, régi 82 fns mérője minőség szerint, bánsági 3.20—3.30, egyéb vidéki 80 fontja 3.10—3.20. Köles lanyha 82 fns 2.60—2.70. Repcze ára szilárd, káposztarepcze aug. szeptemberre 11.25—11.36, bánsági augusztus szeptemberre 10.25—11 frt.

A határidő üzletben egyre csökkenő irány uralkodik: buza szept.—octoberre 5.30 p. 5.32 á., tavaszra 5.60 p. 5.85 á. Rozs szept.—octoberre 3.55 p. 3.60 á. Zab szept.—octoberre 2.22 p. 2.23 á., tavaszra 2.35 p. 2.36 á. Tengeri 1876. máj.—juniusra 3.29 p. 3.30 á. Eladatott 10000 vm. tengeri 1876. máj.—juniusra 3.28½-jával.

**Értéktözsde.** A mai tőzsde kedvező hangulatban folyt le, mivel külföldről és Bécsből is kedvező tudósitások érkeztek és azon körülmény, hogy gróf Andrássy visszatért Terebesre, eloszlatott minden kételyt az osztr. magyar monarchia békés politikája iránt.

Az előtőzsdén osztr. hitel részv. 217.20—217,60 között vásároltattak, magyar földhitel részvények 65.75-el keresettek maradtak.

A déli tőzsdén osztr. hitel részvények 217.40 adva 217.50-en tartva maradtak, magyar hitel részvényeket 211-el, magyar földhitel részvényeket 66-al, municzipalis részvényeket 23.50-el vásároltak.

Iparvállalatok részvényei iránt élénkebb volt a kereslet; kötések is fordultak elő; Pannonia gőzmalom részv. 550-el sütők és moln. gőzmalom részv. 57 el, Victoria gőzmalom részv. 182—185-ön, Luiza gőzmalom részv. 104—106-on maradtak, Athenaeum nyomda részv. 233 adva 235 tartva, Ganz-féle vasöntőde részvények pedig 210-en keresve maradtak.

Tőkebefektetési értékekből, pesti ker. bank záloglevelet 88.50-el, magy. földhitel intézeti záloglevelekei 87-el, magyar sorsjegyeket (már a huzás után) 80.50-el vásároltak.

Külföldi váltókból: Augsburg 3 hóra 100 frt délnémet érték után 92.90-el, London 3 hóra 111.40 és 111.50-el, Frankfurt 3 hóra 100 mark után 54.35-el, Berlin kifizetésre 54.75-el keltek.

Valutákból: 20 francos arany 8.95-ön. ezüst 101.50-en keltek.

**Idöjárás.** Derült forrò idő; hőmérséklet reggeli 7 órakor + 20.5 C.

**A magyar államsorsjegyek** mai huzása a következő eredménynyel ment végbe: Kihuzattak ezen sorozat számok: 146, 350, 858, 957, 2528, 2887, 2961, 3169, 4021, 4050, 4396, 5026, 5306, 5854. A főbb nyeremények: A **200 000** frtos főnyereményt nyerte 4396 s. 46 sz., **15,000** forintot nyert 2887 s. 41 sz., **5000** frtot nyert 4396 s. 33 sz. — **1000** frtot nyertek 957 s. 46 sz., 957 s. 30 sz., 957 s. 10 sz., 957 s. 26. sz. **500** forintot nyertek 5854 s. 6 sz., 4396 s. 37 sz., 3169 s. 6. sz., 4396 s. 38 sz., 2961 s. 45 sz., 2887 s. 12 sz., 4050 s. 40. sz., 5854 s. 23 sz., 5854 s. 49 sz., 957 s. 28 sz., 858 s. 50 sz., 4050 s. 38 sz., 146 s. 48. sz. — A fentebbi sorozatokban előforduló többi számok egyenkint 124 frtot nyernek.

**Vasuti igazgatók tanácskozása.** A legközelebbi vasuti igazgatósági tanácskozmány Bécsben, ma aug. 12 én tartatott meg. A tanácskozás tárgyai e következők: 1. A revideált egysége jelzési szabályzat tervezete. 2. Az egyesületi kocsiszabályzat pótléka és az arra vonatkozó kivételek. 3. A kocsikésés miatt fizetendő dijaknak a német vasuti igazgatósági egyesület altal inditványozott mellőzése tekintetében követendő egyenletes eljárás megállapitása. 4. A fuvarlevelek beküldése és a kocsi csatlakozás tekintetében megállapitandó egyezség. 5. A kereskedelmi min. jul. 10-ki leirata a fuvarlevelekhez csatolandó hadi kincstári szállitmányokra vonatkozó okmányok és tett előleges költségek megtéritéséről szóló iratokra vonatkozólag. 6. A szabad menetjegyek kiszolgáltatására vonatkozó egyöntetü eljárás vázlata. 7. A használhatlanná vált mozdonyok feljelentésére vonatkozó kibocsátványa a vasuti felügyelőségnek. 8. A tizedes mérték behozatala vasuti épitési anyagok tekintetében. A központi leszámitoló iroda kérdése tehát nem fog tárgyaltatni.

**A keleti marhavész** állása folyó évi augusztus hó 9-éig terjedő hivatalos jelentések szerint: Magyarország területe vészmentes. Horvát-Slavonországban Körösmegye Marca községében uralg. A határőrvidéken az uj-gradiskai határkerület Bodowalcze, Uj-Gradiska, Vrbova, Orubika helységekben uralg. A földmivelés- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minisztériumtól.

A **rongy kiviteli vámja** alapos panaszra ad okot. E kiviteli vám eredeti czélja az volt, hogy papirgyárainknak olcsó nyersanyagot biztositsunk. Idővel azonban kiderült, hogy gyáraink nem oly számosak, hogy a meglevő rongyokat mind feldolgozhassák, és a mellett a kiviteli vám oly magas, hogy ennek folytán a rongyot külföldre ki nem vihetjük, azzal ott nem versenyezhetünk. Ezáltal évenként egy-két millió nemzeti vagyon megy tönkre, mely kiviteli vám nélkül tetemes hasznot hajthatna. Ma a „Pester Lloyd"-ban szólal fel egy szakférfiu e részben s mi csak csatlakozhatunk inditványához. Ideje volna, hogy a törvényhozás vagyonosodásunk e nem jelentéktelen tényezőjére is kiterjesztené figyelmét.

A **magyar kincstári kimutatás** kedvező benyomást tett a bécsi tőzsdére s a magyar állami papirok árfolyamára szilárditólag hatott. De ez nem azt jelenti, hogy az adók pontosabb befolyása kedvező fogadtatást biztositana a bécsi tőzsdén egy ujabb kölcsönnek, hanem csak azt, hogy a magyar állami papirokat a bécsi pénzpiacz most örömestebb megtartja.

### Kivonat a „Budapesti Közlöny"

(aug. 14-ik számából.)

**Árverések:** Kecskemét szept. 16. oct. 16. Bankó Anna háza s szőlője. — Déva-Ványa aug. 30. O ácsi Zsigmond ingatlanai. — Vormága (Déva) szept. 19. oct. 9. Pitár Juon házas egyéb fekvőségei. — Kalocsa szept. 13. oct. 13. Iván József ingatlanai. — Döbréte (Zala) oct. 4. nov. 4. Biró Ferencz ingatlanai. — Tállya szept. 6. oct. 6. Bányász Pál birtoka. — Zágon szept. 24. nov. 15. Albu Mihály ingatlanai. — Szeged aug. 27. Házmán Ferdinánd háza. — Menyő (K. Szolnok) aug. 21. szept. 21. Módi Kosztán háza s földje. — Kecskemét szept. 13. oct. 13. Kovács Elek háza és szőlője. — Varadia (Versecz) szept. 9. oct. 9. telke és szőlője. — Szeged aug. 21. Vér Mihály palánkai háza. — N. Szredistye szept. 10. oct. 11. Zacharie Traila háza s földje. — Balf (Sopropy) szept. 2. oct. 2. Demmel Mihály ingatlanai. — Soprony szept. 16. oct. 16. Salamon Samu háza és földje. — Nyégerfalva (Bihar) aug. 28. oct. 4. Hingán Juon ingatlanai. — B.-Olaszi (Zemplén) aug. 23. szept. 23. Oidal András ingatlanai. — Booz (Déva) szept 10. oct. 9. Truck Filimon fekvőségei. — Csongrád oct. 9. Gyovai János 1170 frtra becsült vegyes áruczikkei.

### NEMZETI SZINHÁZ.

Ma, augusztus 15-én adatik:

# A strike.

A nemzeti szinház részéről 100 arany pályadijjal jutalmazott eredeti népszinmü, dalokkal 3 szakaszban. Irták: Szigligeti E. és Balázs S. Zenéjét szerkesztette Nikolics.

Személyek:

| | |
|---|---|
| Somvári, gyáros — — — | Szigeti Imre |
| Anasztázia, neje — — — | Császárné |
| Max, fiok — — — — | Halmi |
| Angyalka, leányuk — — | Szigligeti Ferike |
| István bácsi, kovács a gyárban — | Komáromy |
| Eszter, neje — — — — | Paulayné |
| Lajtos, tönkrejutott takács, vejök — — — — — | Feleky |
| Gyula, gyárvezető, Lajos fia, | Eőry |
| Ágnes,) — | Helvey L. |
| Rózsi,) Lajtos leányai — | Kolozsváry G. |
| Panni,) — | * * |
| Szikráné, korcsmárosné, özvegy | Blaháné. * |

Munkásvk. Történik: falun és gyárban; a második szakasz két héttel az első után.

**Kezdete 7 órakor, vége 9 után.**

### Budai szinkör.

**TEMESVÁRY LAJOS igazgatása alatt.**

Vasárnap, augusztus 15-én adatik:

## A czigány.

Eredeti énekes népszinmü 3 felvonásban.

Kezdete 7 órakor vége 9 után.

Felelős szerkesztők: **Csávolszky Lajos és Szederkényi Nándor.**

**Fülorvos** Dr. Lichtenberg Kornél rendel Béla-utcza 3-dik szám, 11—12-ig, 2—3-ig.

**Minden betegnek erö és egészség gyógyszer és költség nélkül a**

**REVALESCIÉRE du BARRY**

által

**Londonból.**

26 év óta egy betegség sem állhat ellent ezen izletes, az egészségre szolgáló eledelnek, és ez bebizonyul valamint a felnőttek ugy a gyermekeknél is, minden más orvosság és költekezés nélkül a gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhártya-, lélekzés-, hólyag- és vesebajoknál, eltávolit gümőkórt, aszkórt, asthmát, köhögést, emésztbetlenséget, dugulást, hasmenést, álmatlanságot, gyengeséget, aranyeret, vizkórt, lázt, szédelgést, véráramlatot, fülzúgást, rosszullétet és hányást még a terhesség alatt is, diabetest, mélakórt, elsoványodást, köszvényt, csuzt és sápkórt. Kivonat azon 76,000 tanusitványból, melyek szerint tökéletes kigyógyulás következett be oly nyavalyákból, melyek minden gyógyszerek ellentálltak, s közöttük igen magas állásu egyénektől, mint: dr. Wurzer tanár s orvosi tanácsos-, dr. Angelstein-, dr. Schoreland-, dr. Campbell-, dr. Dédé tanár-, dr. Ure-, Castlestuart grófnő-, marquise de Brehan-, Isenstein herczeg-, Mensdorff-Pouilly volt miniszterelnöktől, kivánatra bérmentve küldetnek meg.

75,851. sz. bizonyitvány.

Reisach u. p. Kirchbach (Karinthia) 1873. nov. 27.

Már 3 éve, hogy irtózatos gyomor-, ideg-, és egész testemben köszvény bajban sinlődök. Hoszszabb idő óta a Revalesciére-t használom s azóta erősebbnek érzem magamat és vigasztalhatlan állapotom sokban javult. Felfoghatlan voltak fájdalmaim, de ellenben vég nélküli az örömöm. Hálámat nyilvánitom ezzel e kitünő gyógyszernek!

Hohenwarter Magdolna, tanitónő.

73,968 sz bizonyitvány.

Mitrovitz, 1871. april 30.

Hálás köszönet a jeles farinának miből 3 fontnak felhasználata következtében nővérem, ki ideges fejbetegség és álmatlanságban szenvedett, már is javulásban van. Egyuttal kérem posta utánvét mellett 1 font Revalesciére-t közönséges fajtából valamint a farinának 8 hetes gyermekeknél való használat utasitását is megküldeni. Tisztelettel

Kostits G. Miklós.

73,704. sz. bizonyitvány.

Prilek u. p. Holleschau (Morva) 1871. máj. 7.

Miután az öntől már régente vett Revalesciére du Barry elfogyott és az gyomorgyengeségem és emészthetlenségemnek jó és hatékony gyógyszer volt, felkérem minélelőbb nekem postai utánvét mellett 2 font Revalesciére-t küldeni. Tisztelettel alázatos szolgája

Rohaczek József, erdész.

Táplálóbb levén mint a hus, a Revalesciére felnőttek- és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarittatja gyógyszerekben.

Bádogszelenczékben fél fontos 1.50, 1 fontos 2,50 2 fontos 4.50, 5 fontos 10 frt, 12 fns 20 frt, 24 fns 36 frt. — Revalesciére-biscuitek szelenczékben 2 frt 50, és 4 frt. 50 kr. — Revalesciére-chokolade por és tábla-alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 frt, 288 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. — Kapható: Barry du Barry és társánál **Bécsben, Wallfischgasse 8. sz.** Pesten: Török József ur gyógyszerész urnál. — Aradon: Tones F. és társánál Debreczenben, Mihálovics István gyógysz.; Eszéken: Dávid Gyula gyógysz., Nagy Kanizsán: Lovak Károlynál, Kassán: Wondraschek Károly gyógysz., Maros-Vásárhelyt: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisztói Felixnél, és Söltz Rezső gyógyszerész., Székes-Fehérvárott: Dieballa Györgynél, Sopronyban: Voga A. gyógysz., Temesváron: Pap József városi gyógysz., Ujvidék: Grossinger C. B., és Ernst János gyógysz., Warasdin: dr. Halter A, gyógysz., Wersetzen: Fischer Móritznál, Zágráb: Irgalmasok gyógyszertárában. Azonkivül a bécsi ház postautalvány vagy utánvét mellett szétküldi.

**Mai számunkhoz csatolva kapják t. cz. elöfizetöink Dushegyi Márton budapesti nyilvános reál és gymnásiumi tan-nevelö intézetének „Értesitöjé"-t az 1874—75-ik tanévröl.**

# HIRDETÉSEK.


Hölgyeknek nélkülözhetlen!

## RAVISSANTE

Dr. LEJOSSE-tól Párisban.

Csak a hivatalosan megvizsgált méregmentes, tiszta és teljesenártalmatlan RAVISSANTE bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget és ifjuságot biztositani. Ha a **Ravissante** naponkint egyszer az ujjhegygyel az arczra vagy más testrészre dörzsöltetik, már a törülkezés után tapasztalható a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ránczok és himlőhelyek elsimmittatnak. A **Ravissante** ifju arczszint idéz elő, a bőrt fehériti, frissiti és finomitja; eltávolit legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget, s a bőr minden tisztátalanságait.

Már az első kisérlet után elhatározzák a t. hölgyek, jövőre csupán csak Dr. LEJOSSE világhirü **„Ravissante"**-ját használni.

**Egy üvegtok ára 1 frt 50 kr és 2. 50 kr.**
Postai küldésnél 20 krral több.

Kapható nagyban és kicsinyben Budapesten;
**Dr. LEJOSSE főraktárában, király-utcza 15. I. 19.**
Raktár Budapesten:
**HATSCHEK MIKSA** látszerész urnál, váczi-utcza 8. sz.
**Vidéki raktárak** következő **gyógyszerész uraknál:**

| | |
|---|---|
| *Arad*: Elias Ármini | *Pécs*: Sipőcz I. |
| *B.-Csaba*: Badits Sándor. | *Pozsony*: Pisztory Felix. |
| *Brassó*: Morscher F. V. | *Pancsova*: Graff W. H. |
| *Debreczen*: Gölltl Nándor. | *Szabadka*: Szigethy József. |
| *Eger*: Köllner Lőrincz. | *Szeged*: Barcsay Károly. |
| *Eszék*: Dienes J. G. | „ Kovacs László. |
| *Győr*: Gömbös László. | „ Vargha Antal. |
| *Kassa*: Hegedűs Lajós. | *S.-A.-Ujhely*: Pintér Ferencz. |
| *Kolozsvár*: Valentini Adolf. | *Szathmár*: Bossin József. |
| *Miskolcz*: Dr. Csáthy Szabó J. | *Sz.-Fehérvár*: Dieballa y. |
| *M.-Vásárhely*: Fogarassy D. J. | *Szombathely*: Pillich Fer. |
| *Makó*: Nagy Adolf. | *Temesvár*: Pap József. |
| *Nándorfehérvár*: Dilber I. | *Versecz*: Moldoványi Sándor. |
| *N.-Szeben*: Albrecht A. | *Zágráb*: Mitlbach Zsigmond. |
| *Nyiregyháza*: Tirscher Gyula. | *Zimony*: Treschtsik Károly. |

☞ Vidéki rendelmények e legszigorubb titoktartás biztositása mellett utánvéttel eszközöltetnek. 19

## Legolcsóbb valódi ékszer.

Az aranyárugyárak egyik legnagyobbika részéről nálam jótállás mellett valódi, a m. kir. pénzverde által jelzett aranyáruk határozott gyári árakon, melyek minden tárgyon kitéve vannak, kaphatók.

**Fülönfüggök** 2 frt 60 krtól 15 frtig.
**Fülönfüggök melltüvel** együtt 10 frttól 30 frtig.
**Érmek** 9 frttól 25 frtig.

Ezüst érmek 2 frt 50 kr; fekete és szinezett parlamenti legyezők 1 frttól 15 frtig; finom illatszerek, hajkenőcsök és pipereszappanok; kitünő fogkefék; zsebkések, valamint minden egyéb disz- és norinbergi áruk, mérsékelt házbér és költségek végett legjutányosb áron szinte kaphatók

**Profuma Vilmos**-nál,
(egyetemtér 3. sz. a.)

## Hampel Győző,

**Budapesten, nagy (3) korona-utcza 16. sz.**

(Hampel-féle ház),

### árjegyzéke.

Napiárak vámfontonként = 1/2 Kilo.

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Czukor**, legfinomabb | | 24 1/2 | kr. |
| „ finom | | 24 | „ |
| „ Pilet | | 23 1/2 | „ |
| „ törve | | 26 | „ |
| **Kávé, Caracuya, halvány** | | 70 | „ |
| „ Zanzibar, sötét | | 74 | „ |
| „ Portorico, zöld | | 79 | „ |
| „ Ceylon, igen finom | | 80 | „ |
| „ Cuba, legfinomabb | | 85 | „ |
| „ „ valódi Bordeaux | | 88 | „ |
| „ Mocca válogatott | | 82 | „ |
| „ Arany Java | | 95 | „ |
| „ Pörkölve jó | | 82 | „ |
| „ „ vegyiték: Moc. Cuba, Jáva | | 105 | „ |
| **Rizs**, Aracan majdnem törmelék-mentes | | 9 | „ |
| „ Rangoon, legfinomabb | | 10 | „ |
| „ **olasz, Fioretton** | | 12 | „ |
| „ „ fényes | | 14 | „ |
| „ „ „ non plus ultra | | 18 | „ |
| **Árpakása** minőségként | 25, 22, 20, 16 és | 10 | „ |
| **Stearin gyertya** 6-as és 8-as | | 50 1/2 | „ |
| **Salátaolaj** legfinomabb | | 50 | „ |
| **Dara** | | 14 | „ |
| **Mandola** édes | | 54 | „ |
| **Mazsolaszőlő** | | 36 | „ |
| **Háziszappan** | | 22 | „ |
| **Keményitő** jeles minőségü | | 22 | „ |
| „ legfinomabb Tullanglais | | 18 | „ |
| **Szilva** valódi török | | 16 | „ |

**Valódi francia pezsgőborok.**

| | |
|---|---|
| Veuve Clicquot, Ponsardin | 3 frt 85 kr. |
| L. Roederer Carte blanche | 3 frt 85 kr. |
| Heidsick & Comp. Monopole | 4 frt — kr. |
| Moët & Chandon crém rosé | 3 frt 90 kr. |
| Delbeck & Cie | 2 frt 75 kr. |
| B. D. Pol & Cie | 2 frt 75 kr. |
| Gustave Gibert | 2 frt 50 kr. |
| De Villers, rosé | 2 frt — kr. |
| F. de Bart & Comp. | 2 frt — kr. |

**Szulini viz.**

| | |
|---|---|
| 25 és 60 palaczk ládákban | 6 frt 25 kr. |
| 5 láda | 30 frt 50 kr. |

*Az árukat kivánatra bérmentve a házhoz küldöm.*

Cukrot csak egész süvegben szállitok, a többi árukból mérek legkevesebb egy vámfontot, melyből 112 font 100 bécsi fontnak felel meg.

Üzleti helyiségem hétköznapokon délelőtti 8—12, délután 2—7 óráig van nyitva.

*Vidéki megrendelések utánvétel mellett a legnagyobb gonddal teljesittetnek.*

**Hampel Győző.**

123 Budapesten, nagy (3) korona-utcza 16. sz.

## Präservatif-et (óvszer)

**(Cottons)**

mézga és halcsontból, tuczatszámra 1—6 frt, valamint mindennemű mézga-árut, utánvét mellett, levélbeli megrendelésre titoktartassal is, küldeményez.

**Schmeidler J. N. Bécsben**
(Neuban, Stiftgasse 19.)

## Bürgermeister Antal és Társa

*vizimű-gyárosok,*

VI. kerület, gyár-utcza 6-ik szám Budapesten.

Ajánlják szivattyu-gyártmányaikat, ugymint: közönséges **szivattyuikat** házi czélokra, nagyobbféléket gyarak használatára.

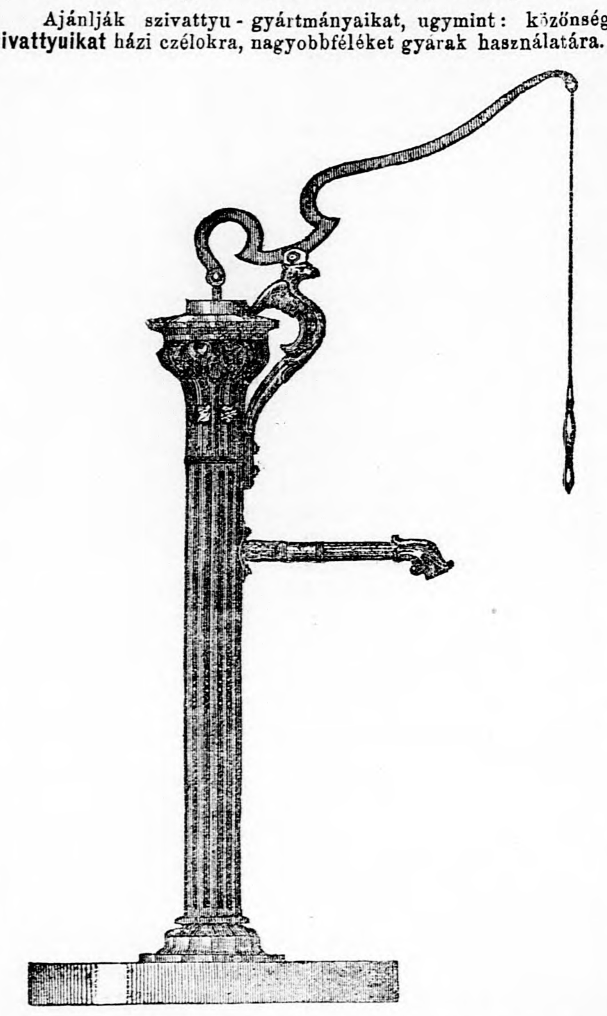

Azonkivül elvállalnak mindennemü **kút ásást** és sülyesztést bárminemü talajban, ugymint: **artézi kutak furását**, minden szélességben és mélységben.

**Vizvezetékek rakását** ugy nyilvános mint magánépületeknél és **kerteknél.— Fürdők** berendezését. — **Szagtalan árnyékszékek** felállitását.

És az általuk szabadalmazott kifolyó **csapokat** (nyomóval), melyek által a vizvezetékeknél hasztalan vizfecsérlés eleen nagyrészben segitve lesz. **Mindent a legjutányosabb árak mellett szállitanak.**

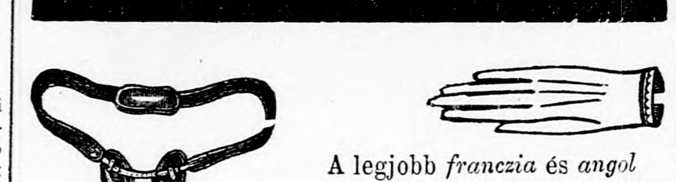

A legjobb *franczia* és *angol*

## sérvkötők

3 frttól 10 frtig, a legujabb orvosi utasitás szerint készitve, **urak, nők** és **gyermekek** szamára, valamint **suspensoriumok** szőve és szarvasbőrből; **méhfecskendők, légpárnák, ágybetevök** gummiból, szarvasbőrből **takarók** és **párnák**, valamint egyátalában minden e szakmába vágó czikkek kaphatók

**Pollitzer Mórnál,**
Budapest, Deák-utcza 1 szám.

☞ Vidéki megrendelések utánvét mellett eszközöltetnek.
NB. Sérvkötőknél csak a test szélessége kéretik.

Minden versenyt felülmul
☞ A ☜
**gyorssajtó-nyomda,**
**MONOGRAMM- és DOMBORNYOMÓ INTÉZET**
☞ **BUDAPESTEN,** ☜
**kétszerecsen-utcza 15. szám.**
☞ 1000 ☜
**negyedrétü első minőségü kender-boriték a czéget reányomtatva**
☞ csak 2 frt. 80 kr. ☜
**1 rizma negyedrét postapapir 960 iv a czéget reányomtatva**
☞ ☞ csak 7 frt. ☜ ☜

| | | | |
|---|---|---|---|
| **1 rizma iroda-papir a czéget reányomva csak** | **3 frt.** | **—** | **kr** |
| **1000 dombornyomásu pecsétmárkák egyszinük** | **1** | „ **80** | „ |
| **1000 „ többszinü** | **2** | „ **30** | „ |
| **1000 felhatalmazvány vagy adóslevél csak** | **5** | „ **—** | „ |
| **100 levél legujabb monogrammokkal 3 szinben** | **—** | „ **80** | „ |
| **100 boriték legujabb monogrammal** | **—** | „ **80** | „ |
| **100 levélpapir névvel, feketére nyomtatva** | **—** | „ **60** | „ |
| **100 elegáns látogatójegy egy sorral** | **—** | „ **40** | „ |
| **100 8-rétü számlák nyomással csak** | **—** | „ **50** | „ |

☞ **A vidékről történő** ☜
**megrendelések utánvétel utján pontossan teljesittetnek.**

Ügyvédek számára:

| | | | |
|---|---|---|---|
| 100 iv zálogol. jegyzőkönyv | 1.50 | 100 darab meghatalmazás | .60 |
| 100 iv költségjegyzék | 1.80 | 100 darab kötelezvény | .60 |
| 100 iv csődkereset | 1.— | 500 iv 8-rét intőlevelek | 3.50 |
| 100 iv váltókcreset | 1.— | 1 rizsma Conzeptpapir | 1.75 |
| 100 iv kielég. végrehajt. kérv. | 1.— | 1 rizsma irodapapir 2 frt.-tól | 2.50-ig |
| 100 iv bizt. végrehajt. kérv. | 1.— | | |
| 100 iv sommás kereset | 1.— | 1 rizsma kék irodapapir nyomattal | 3.50 |
| 100 dar. árverési hirdetmény | .60 | | |
| 100 darab váltóóvás | .60 | 1000 negyedrétü sárga boriték nyomattal | 3.50 |
| 100 darab itélet | .60 | | |

## Bármilynemü megbizást

mely Budapesten hivatalos özleti s. a. t. ügyekben elintézendő, csekély dijért pontosan és gyorsan teljesit

A magy. orsz. közp. bizományi iroda váczintcza 18.

**MARGUELIDON**, párisi eddig ismert legjobb **ragasztó-szere** törött **porczellán, üveg, agyag, márvány, tajték** s egyéb törékeny tárgyak oly ragasztásához, mely ugy a melegség, mint a forró viz behatásának ellenáll. **Kitünősége bizonyitékául** a szükséges anyagokat tartalmazó két üvegcse, a siamesi iker-testvérpárként, elválhatlanul van ezen ezerrel összeragasztva. **Egy ily iker-üveg ára 85 kr.**

**RIES GUTTMANN vegyész kitünő vegyüléke** patkányok, egerek, mezei egerek, vakandok és svábbogarak biztos kiirtására. Egy pléhdoboz utasitással frt. 1.20, csomagolás 10 kr. **Ries Guttmann poloska-irtó folyadéka**, mely rögtön hat, nem kellemetlen szagu, pecsétet nem ejt, **a poloskát pedig költésével együtt gyökeresen kiirtja.** Üvegcséje ecsettel együtt 65 kr., csomagolás 10 kr.

**GEHRIG TESTVÉREK** berlini elsőrangu gyógyszerészek és udvari szallitók **gyermekek fogzását előmozditó, villanyos bársony-nyakszalagjai**, számos ellemerő levelek alapján jónak bizonyult, **anyák** figyelmébe ajánlandó találmány, mely gyermekeknél ezen gyakran életveszélyes átmenetet lényegesen könnyiti. darabja frt. 1.—

☞ Ajánljuk továbbá **háztartásokban nélkülözhetlen vegytani készülékek**, ugyanis **szobapadló-fénypépek, butorfényesitők, rovarirtó porok, folt-, ezüst- és érztisztitó szerek, folyékony enyv, fehérnemü-jelző-tenták, börnemüeket javitó, szobafüstölő, fogtisztitó szerek** kitünő nemeit, melyekről, ugy mint számos egyéb uj találmányokról szóló **ábrás árjegyzékünkkel** szivesen szolgálunk.

**KERTÉSZ és EISERT**
**Budapesten, Dorottya-utcza 2. szám.**
☞ Irásbeli megbizások utánvét mellett gyorsan eszközöltetnek.

**VODIANER F.**
budapesti nyomdatulajdonosnál, (IV. megyeháztér 9. sz.) megjelent
az

## ORSZÁGOS TÖRVÉNYEK

és az összes

## MINISTERI RENDELETEK

### hivatalos kiadása,

és ugy nála mint minden hiteles könyvkereskedő által kapható:

Az orsz. Törvények 1873. évi kiadásai:

| | | |
|---|---|---|
| **Országos Törvénytár** (Corpus Juris). Ára kötve teljes pld. | 2 frt | 60 kr. |
| **Törvények gyüjteménye** 8-dr. egy kötetben kötve teljes pld. | 1 „ | 60 „ |
| „ „ diszesen kötve | 2 „ | 60 „ |
| **Törvények gyüjteménye** (olcsó kiadás községek számára) egy kötetben, teljes pld. Ára | 1 „ | 20 „ |
| „ „ zsebkiadás, finom velinpapiron | 1 „ | 60 „ |
| „ „ diszesen kötve | 2 „ | 60 „ |
| „ „ tót nyelven (I—XXVI. t. cz.) | 1 „ | — „ |
| **Landesgesetze** | 1 „ | 60 „ |
| **Magyarországi Rendeletek-tára**, 8-dr, egy kötetben füzve | 3 „ | — „ |

Az orsz. Törvények 1874. évi kiadásai:

| | | |
|---|---|---|
| **Országos Törvénytár** (Corpus Juris) Ára kötve teljes péld. | 2 „ | 40 „ |
| **Törvények gyüjteménye** 8-dr. egy kötetben teljes pld. | 1 „ | 50 „ |
| „ „ diszesen kötve | 2 „ | 30 „ |
| „ „ olcsó kiad. községek számára | 1 „ | 10 „ |
| „ „ zsebkiadás finom velinpap. | 1 „ | 40 „ |
| „ „ zsebkiadás diszes kötésben | 2 „ | — „ |
| **Landesgesetze** | 1 „ | 40 „ |
| **Magyarorsz. Rendeletek-tára** egy 8-dr. kötetben | 4 „ | — „ |

Az orsz. Törvények 1875-ki kiadásai:

| | | |
|---|---|---|
| **Országos Törvénytár** (Corpus Juris) előfizetés a második 25 ivre, Budapesten | 2 „ | — „ |
| postán küldve | 2 „ | 80 „ |
| **Törvények gyüjteménye** 8-dr. I., II. és III. füzet, egyenkint | — „ | 50 „ |
| „ zsebkiadás I. és II. füzet „ | — „ | 50 „ |
| **Rendeletek Tára** I. és II. füzet egyenkint | — „ | 50 „ |

Külön kiadások füzetekben:

| | | |
|---|---|---|
| **1874. VIII. t. cz.** és **Ministeri-rendeletek a métermérték behozataláról**, ábrákkal | — „ | 50 „ |
| **Ugyanaz német és horvát nyelven** egyenkint | — „ | 50 „ |
| **1874. évi XXXIV. t. cz. ügyvédi rendtartás** | — „ | 20 „ |
| **1874. évi XXXV. t. cz. a királyi közjegyzőkről** | — „ | 30 „ |
| **Ugyanaz német nyelven** | — „ | 30 „ |
| **1874. Szabályrendelet: fogházak és börtönök kezelése** (börtönügy) | — „ | 60 „ |
| **1874. Vasuti üzlet-szabályzat.** | — „ | 35 „ |
| **Ugyanaz német nyelven** | — „ | 35 „ |
| **1874. Birói ügyviteli szabályzat** (rovatozott mintákkal.) | 1 „ | 20 „ |
| **1875. VII. t. cz.** a földadó szabályozásáról | — „ | 20 „ |
| **Ugyanaz német és román nyelven** egyenkint | — „ | 20 „ |
| **1875.** a m. k. föld-, ipar- s keresk. minister szabályrendelete „a mértékhitelésités körül követendő eljárás részleteiről" az összes mintákkal | — „ | 50 „ |
| **Ugyanaz német nyelven** | — „ | 50 „ |
| **1875 Kereskedelmi Törvény** (zsebkiadás) | — „ | 80 „ |
| **Ugyanaz német nyelven** (zsebk.) | — „ | 80 „ |
| **1875. Bélyeg-illeték-, és adótörvények** (zsebkiadás) (XIX.—XXX. t. cz.) | — „ | 50 „ |
| **1875. Stempel-, Gebühren- und Steuergesetze** (XIX—XXX. G. A.) | — „ | 50 „ |

A németországi gyógyászati ügytársulatok által megvizsgált, és kitünő alkalmazhatósága végett a magas cs. kir. magyarországi helytartóság által engedélyezett

## Köszvény-vászon

mindenféle köszvény, csúz (Rheuma), inszaggatás, mell-, gerinczfájdalmak, keresztcsontfájás (Hexenschuss), lábköszvény stb. ellen. **Egy csomag ára 1 frt 5 kr, kettőserejü 2 frt 10 kr.**

## Dr. BURON párisi általános seb-tapasza

mindenféle sebek, genyedések és daganatok ellen. — Egy köcsög ára a használati módszerrel együtt 70 kr., kisebb köcsög 35 kr. Postán küldve 10 krral több. Valódian Pesten egyedül csak **TÖRÖK JÓZSEF** ur gyógyszertárában, király-utcza 7. sz. **Debreczenben**: R thschneck ur gyógyszertaraban. — **Szombathelyen**: Pillich Ferencz ur gyógyszertaraban. — **Mohácson**: Jezevics Károly. — **Kolozsvártt**: Wolff gyógyszerésznél. — **Pécsett**: Zsolnay. — **Szegeden** Weiglein György, Kovács gyógyszer. — **Temesváron** Kranl, — **Aradon**: Prinner gyógysz. **Nagyváradon**: Molnár gyógysz. **Székes-Fehérvár**: Dieballa. — **Gyöngyösön**: Vozary gyógysz. — **Brassó**: Fabik gyógysz. — **Szigetvárott** Ehrenfeld W. — 124

# Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker **biztositása** mellett mindennemü

## titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint

**magömléseket,**

az **ingerlékeny gyengeséget**, az **ondófolyást**, különösen a

# tehetetlenséget

## (elgyengült férfierőt);

2) **hugycsöfolyásokat** (még oly idülteket is), **a nemzőrészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;
3) **hugycsőszükületeket:**
4) friss és idült nyákfolyásokat **nöknél**, az ugynevezett **fehérfolyást**, és az onnan eredő

**MAGTALANSÁGOT;**

5) **börkiütéseket;**
6) a **hugyhólyag betegségeit** és mindennemü **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utcza 2-ik szám a. kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

☞ **Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.** ☜

## Fehér Miklós,

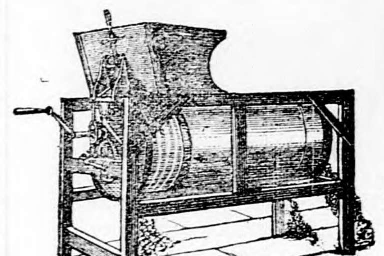

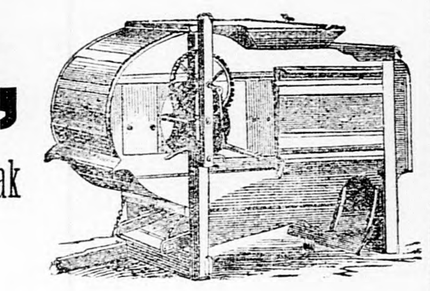

angol, franczia, amerikai és német gépgyárak

### vezérügynöke,

ajánlja:

**John Baker** világhirü egyszerü és kettős **rostáit**, gabonatisztitás és piaczi áru készitésére; a kettős rosta magtári szelelő, üszögválasztó és mint törekkiszelelő használható.
**Benj. Kittmer** kettős **rostáit**, alsó rázó rostaval szinte e czélra.
**R. Hornsby & Sons** tüskös hengerrel ellátott **rostáit**, különösen a n. é. gazdaközönségnek, kik csupán egyszerü járvány-cséplőkkel dolgoznak, hogy a gabnát törek stb.-től tisztithassák, továbbá:
**J. Teppuz választógépeit**, melyek szabadalmazott javitásaiknal, két állitó készülék, ismétlő munkáló és befolyó szabályozójuknál fogva a legjelesebbeknek ismertettek el, két fajban készülnek, egyszerü mü ödéssel konkoly, vadborsó és bükköny kiválasztására; kettős müködéssel konkoly, vadborsó, bükköny, zab és árpa kiválasztására minden nagyságban.

☞ Körülményes leirások rosták és választógépekből kivánalomra dijmentesen megküldetnek.

### Iroda és raktár:

| BÉCSBEN: | BUDAPESTEN: |
|---|---|
| III. Pragerstrasse 13. „Hotel Hungaria". | IX. üllői ut 12. sz. „Köztelek" „Orsz. gazd. egyesület," |

# 2kr.

**egy levelezési lap; ez czimeztessék:**

## HAMBURGER ADOLF

női divatáru-raktárába

**BUDAPESTEN,**

IV. Koronaherceg-utca 8. sz.

**és kivánatra azonnal küldetik a bámulatos olcsó áron kapható legujabb és legdiszesebb**

## női ruhakelmék

**nagyválasztéku mintagyüjteménye**

## ingyen és bérmentve!

## CZIPÉSZI

hozzávalók legolcsóbban
**PLESZ LIPÓT-nál,**
Budapest, király-utcza 41. sz.
a „czipészinashoz"
**eberlasztin, czúg, filcz, lakorr, húzó.**
Minták ingyen s bérmentve.

## EPILEPSIE-T

(Nehézkórt) gyógyit levélben *Dr. KILLISCH*, szakorvos Drézdában, Wilhelmsplatz 4. (ezelőtt Berlinben.)

**A siker százankint felmutatható.** 71

A

## KOMLÓKERTBEN

Parragh Gábor borcsarnoka

egjelesebb **hegyi borainkból**: Tokaj-Hegyaljáról, Somlyóról, Neszmélyről, Badacsonyból, Egerből Visontáról stb.;

**izletes s házias magyar konyha**

ebédre és vacsorára;

a fővárosban **egyetlen egy magyar daltársulat BAKONYI ISTVÁN** igazgatása alatt;

és jeles **nemzeti zene** kedélyes szórakozást és élvezetet nyujtani ajánlkoznak a n. é. közönségnek.

## Vodianer F. nyomdatulajdonos

**Budapest, megyeháztér 9. sz.**

ajánlja jól berendezett nyomdáját mindenféle e szakba vágó nyomtatványokra és azoknak csinos, correct és olcsó ároni elkészitésére.

Postautján leendő megrendelések pontosan teljesittetnek.



**Budapest, 1875. Nyomatott Vodianer F.-nél.**